

UNDERSØGELSE AF LÆSØS BEFOLKNINGSTILGANG OG BEFOLKNINGSTILBAGEGANG

FORORD

For de fleste mennesker er beslutningen om at flytte ud på en ø noget, der har været undervejs i meget lang tid, ofte flere år. Langt de fleste har en relation til øen i forvejen, men for enkelte mennesker er det tilfældigheder, der fører dem til en bestemt ø. Tilflytternes drømme og forventninger til livet på en lille ø er ofte meget ens, og bliver heldigvis indfriet hos de fleste – men ikke hos alle.

Hvad er det, der gør, at nogle mennesker falder hurtigt til på øen, mens andre har det svært? Det kan der være mange grunde til. Med denne undersøgelse håber vi at sætte gang i dialogen om, hvad vi hver især, og i fællesskab, kan gøre for at ø-livet bliver en attraktiv livsform for flere og flere mennesker. Vi skal blive endnu bedre til at tiltrække, modtage og integrere nye øboere, og vi skal have en ordentlig vare på hylden. Undersøgelsen sætter både spot på øens kvaliteter men også på det, der halter.

Læsøs største udfordringer handler om mangel på boliger og finansieringen af disse, færgesejlsden og rammerne for at drive erhverv. Det er store og komplekse udfordringer, hvis langsigtede effekter rækker langt videre end "blot" affolkning af øen. Læsø er en af regionens største aktiv som turistdestination, men Læsøs attraktivitet som besøgsmaal forudsætter, at "der er noget at komme efter". Smuk natur og en skøn sejltur gør det ikke alene. Det er øboerne og de kommende tilflyttere, der skaber oplevelsestilbuddene i håbet om at skabe det økonomiske grundlag for at blive boende på øen. Bosætning og turisme er to indsatsområder, der bør ses i sin helhed, og som kalder på nye samarbejder og partnerskaber. Vi håber at kunne omsætte den nye viden til handling. Både i indsatserne for at tiltrække, modtage og fastholde nye øboere. Undersøgelsen skal være med til at inspirere kommunen, erhvervs- og turismeorganisationen, færgeselskabet, boligforeninger, realkreditinstitutter m.fl. til at gå sammen, tænke nyt og prøve idéerne af via forsøgsprojekter.

Rigtig god læselyst!

Indhold

FORORD.....	2
UNDERSØGELSE AF LÆSØS BEFOLKNINGSTILGANG OG BEFOLKNINGSTILBAGEGANG.....	7
Historisk Kontekst og Udvikling.....	7
Nutidige Udfordringer og Tendenser.....	7
Økonomiske og Strukturelle Faktorer Indflydelse.....	7
Boligmarkedets Rolle.....	7
Lokale Initiativer og Tiltag.....	7
Resultater af spørgeskemaundersøgelser.....	8
Tilflytterundersøgelsen.....	8
Årsagen til at du flyttede til Læsø:.....	8
Fraflytterundersøgelsen.....	9
Årsagen til at du flyttede fra Læsø:.....	9
Potentielle-tilflytterundersøgelsen.....	10
Primære årsag til overvejelser om at flytte til Læsø:.....	10
Konklusion.....	11
Spørgeskemaundersøgelsen - Udvidet med Implementerapportens Kontekster.....	12
1. Befolkningssammensætning og Økonomiske Udfordringer.....	12
2. Langsigtet Udviklingsstrategi.....	12
3. Fokus på Turisme og Lokale Erhverv.....	12
4. Investering i Infrastruktur.....	13
5. Rolle af Kommunal Ledelse.....	13
6. Uddannelse og Jobmuligheder.....	13
7. Samarbejde og Netværk.....	13
Spørgeskemaundersøgelsen - Udvidet med henvisninger til Bosætningsstrategien.....	13
1. Målgruppeorienteret Tilgang.....	14
2. Natur og Livskvalitet.....	14
3. Samfundsfællesskab og Lokale Initiativer.....	14
4. Langsigtet Udviklingsperspektiv.....	14
5. Ambassadørskab og Kommunikation.....	14
Anbefalinger.....	14
PERSPEKTIV OG FREMTID.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Bilag: Bilag 1.....	16
SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE FOR TIL- OG FRAFLYTNING I LÆSØ KOMMUNE.....	16

INTRODUKTION	16
RESUMÉ.....	16
METODE	16
TILFLYTTERUNDERSØGELSEN.....	17
Hvad var årsagen til at du flyttede til Læsø?	17
Hvilke styrker har Læsø? (max. 2).....	19
Hvilke svagheder har Læsø? (max. 2)	21
Vil du blive boende eller flytte igen og hvorfor?	23
Hvad kan Læsø gøre for at tiltrække og fastholde nye borgere?	25
Hvor tilfreds/utilfreds har du generelt været med at bo på Læsø?.....	27
FRAFLYTTERUNDERSØGELSEN	28
Hvad var din primære årsdag til at du flyttede fra Læsø?.....	28
Hvilke styrker har Læsø?.....	31
Hvilke svagheder har Læsø?.....	32
Hvad kan Læsø gøre for at tiltrække og fastholde nye borgere?	34
Hvor tilfreds/utilfreds har du generelt været med at bo på Læsø?.....	36
Hvor sandsynligt er det at du på et senere tidspunkt flytter tilbage igen?	37
Delkonklusion på fraflytterundersøgelsen.....	38
POTENTIELLE-TILFLYTTERUNDERSØGELSEN	39
Delkonklusion på potentielle-tilflytterundersøgelsen	45
Bilag 2.....	46
TILFLYTTERBOLIG/FORSØGSBOLIG	46
Lokalt boligselskab.....	46
Finansiering	46
Implementeringsplan:.....	46
Bilag 3.....	47
FREMME LOKALE PRODUKTER: Ø-BUTIKKER OG ONLINEBUTIKKER DREVET AF UNGE LÆSØBOERE	47
Ø-butikker Drevet af Unge Læsøboere i Storbyen.....	47
Salgsside - Onlinebutik	48
Integration mellem Fysiske Butikker og Onlinebutik.....	48
Hvorfor er det godt?	48
Er det god markedsføring?	49
Kan det bidrage til tilflytning?	49
Bilag 4.....	50

Bosætningsstrategi for Læsø Kommune	50
Læsø - Et godt sted at være, et godt sted at leve	50
Mål for bosætning:	50
Målgrupper:.....	50
Børnefamilier:.....	50
Borgere midt i livet:	51
Unge, der vender hjem:.....	51
Stolthed og Fællesskab:	51
"Det gode liv"	52
Fra strategi til handling	53
Bilag 5.....	54
Boligrotation.....	54
Bilag 6.....	56
Forslag til at styrke tilflytning og fastholdelse af borgere i Læsø Kommune.....	56
Formål	56
Sammensætning	56
Opgaver og Ansvarsområder	56
Mødefrekvens og Rapportering	57
Budget og Ressourcer.....	57
Evaluering	57
Demografiske Udgangspunkter.....	57
Bilag 7.....	58
Et Borgermøde.....	58
Planlægning af Borgermødet	58
Formål	58
Målgruppe	58
Indhold og Program.....	58
Praktiske Detaljer	59
Efter Borgermødet	59
Fordele ved Borgermødet.....	59
Bilag 8.....	60
Brandingsstrategi for Læsø Kommune	60
1. Solidt analytisk grundlag	60
2. Prioritering af styrker og målgrupper	60

3. Valg af strategi, koncept og budskaber	60
4. Opbakning og engagement	60
5. Mål og succeskriterier	61
6. Der skal eksekveres, måles og justeres	61

Undersøgelse af Læsøs befolkningstilgang og befolkningstilbagegang.

På øen Læsø, beliggende i Kattegat, har befolkningstallet gennemgået betydelige ændringer i de seneste årtier. En nøje analyse af befolkningsudviklingen afslører en kompleks dynamik af tilgang og tilbagegang, der er påvirket af flere faktorer.

Historisk kontekst og udvikling

I starten af det 20. århundrede var Læsø præget af en stabil befolkning bestående primært af fiskere, landmænd og håndværkere. Den industrielle udvikling i midten af århundredet tiltrak nye indbyggere, der søgte arbejde i fiskeriet og landbruget. Dette medførte en moderat vækst i befolkningstallet i årtierne efter Anden Verdenskrig.

Nutidige udfordringer og tendenser

I de senere år har Læsø imidlertid stået over for betydelige udfordringer med befolkningstilbagegang. Dette fænomen kan tilskrives flere komplekse faktorer. For det første har nedgangen i traditionelle erhverv som fiskeri og landbrug reduceret antallet af arbejdspladser på øen markant. Mange unge er derfor flyttet væk for at søge uddannelse og bedre beskæftigelsesmuligheder i større byer på fastlandet eller endda i udlandet.

Økonomiske og strukturelle faktorerers indflydelse

Yderligere påvirkninger inkluderer ændringer i økonomien og ændrede levevilkår på Læsø, hvilket har påvirket tilflytningen. Turismen har gradvist erstattet traditionelle industrier som hovedkilde til indtægter, hvilket har tiltrukket investeringer og skabt job i serviceindustrien. Dog har turismen ikke formået at modvirke den generelle befolkningstilbagegang.

Boligmarkedets rolle

Ændringer i boligmarkedet har også haft en signifikant indflydelse. Stigende boligpriser og mangel på boliger, især for unge og familier, har gjort det vanskeligt for nye indbyggere at etablere sig permanent på øen.

Lokale initiativer og tiltag

For at imødegå disse udfordringer har lokale myndigheder og interessegrupper på Læsø aktivt forsøgt at tiltrække investeringer og udvikle infrastruktur for at forbedre levevilkårene og tiltrække flere indbyggere. Dette omfatter initiativer til støtte for små virksomheder, udvikling af uddannelsesmuligheder og forbedring af boligtilgængeligheden.

Resultater af spørgeskemaundersøgelser¹

For at belyse de dybereliggende årsager og tendenser er der gennemført omfattende spørgeskemaundersøgelser rettet mod tilflyttere, fraflyttere og potentielle tilflyttere til Læsø. Der blev udarbejdet tre separate digitale spørgeskemaer til henholdsvis tilflyttere, fraflyttere og potentielle tilflyttere. Spørgeskemaerne indeholdt både afkrydsningsfelter og kommentarfelter og blev distribueret via Facebook-grupper. Resultaterne af spørgeskemaundersøgelserne er indarbejdet i denne rapport.

Tilflytterundersøgelsen

Tilflytterne blev bedt om at angive den primære årsag til deres tilflytning og svare på seks spørgsmål.

Årsagen til at du flyttede til Læsø:

Respondenterne angav kærlighed/natur og arbejde som lige væsentlige årsager til deres flytning til øen. Fællesskabet på Læsø rangerede som tredje årsag.

Hvilke styrker har Læsø?

Naturen, roen og trygheden blev fremhævet som Læsøs primære styrker.

Hvilke svagheder har Læsø?

Færgeforbindelsen og bolig manglen blev identificeret som de største udfordringer på øen.

Vil du blive boende eller flytte igen, og hvorfor?

Flertallet planlægger at blive boende, men en betydelig minoritet overvejer at flytte på grund af aktivitetsmangel og manglende boligtilbud.

Hvad kan Læsø gøre for at tiltrække og fastholde nye borgere?

¹ Bilag 1 - Spørgeskemaundersøgelse for til- og fraflytning i Læsø kommune

Forbedrede færgeforbindelser, tilgængelige prøveboliger og flere jobmuligheder blev anbefalet som tiltag.

Hvor tilfreds/utilfreds har du generelt været med at bo på Læsø?

De fleste tilflyttere har været tilfredse med deres livskvalitet på Læsø.

Kærlighed til naturen, arbejde og det tætte fællesskab rangerede som hovedårsager til tilflytningen. Tilflytterne værdsætter Læsøs natur og ro samt det samfundsmæssige fællesskab.

Fraflytterundersøgelsen

Fraflytterne blev bedt om at angive den primære årsag til deres fraflytning og svare på seks spørgsmål.

Årsagen til at du flyttede fra Læsø:

Jobmuligheder og uddannelse var de primære årsager til fraflytningen.

Hvilke styrker har Læsø?

Naturen, roen og trygheden blev også her fremhævet som de største styrker.

Hvilke svagheder har Læsø?

Færgeforbindelsen og bolig manglen blev identificeret som de største udfordringer.

Hvad kan Læsø gøre for at tiltrække og fastholde nye borgere?

Forbedrede færgeforbindelser og flere jobmuligheder blev fremhævet som essentielle tiltag.

Hvor tilfreds/utilfreds har du generelt været med at bo på Læsø?

De fleste fraflyttere var tilfredse med deres oplevelse på Læsø.

Hvor sandsynligt er det, at du flytter tilbage igen?

Flertallet af fraflyttere havde truffet en beslutning om ikke at vende tilbage til Læsø.

Jobmuligheder og uddannelse var primære årsager til fraflytningen. Selvom mange fraflyttere var tilfredse med livskvaliteten på Læsø, blev udfordringer som færgeforbindelser og boligmangel ofte nævnt som afskrækkende faktorer.

Potentielle-tilflytterundersøgelsen

Potentielle tilflyttere blev bedt om at angive den primære årsag til deres overvejelser om at flytte til Læsø og svare på seks spørgsmål.

Primære årsag til overvejelser om at flytte til Læsø:

Naturen, jobmuligheder og fællesskab var de primære faktorer, der tiltrak potentielle tilflyttere til øen.

Hvilke styrker har Læsø?

Naturen, roen og prisvenlige boliger blev anerkendt som Læsøs største styrker.

Hvilke svagheder har Læsø?

Færgeforbindelsen og manglen på job og boliger blev set som de største hindringer for tilflytning.

Hvad kan Læsø gøre for at tiltrække og fastholde nye borgere?

Skabe flere jobmuligheder, forbedre færgeforbindelserne og tilbyde prøveboliger blev identificeret som centrale tiltag.

Hvor tilfreds/utilfreds har du generelt været med at bo på Læsø?

De fleste potentielle tilflyttere havde positive forventninger til livskvaliteten på Læsø.

Hvor sandsynligt er det, at du flytter til Læsø inden for de næste 5 år?

En stor andel af potentielle tilflyttere var positivt indstillet på at flytte til Læsø inden for den næste 5-års periode.

Naturen, jobmuligheder og fællesskab blev identificeret som primære tiltrækningsfaktorer. Udfordringer som færgeforbindelser og mangel på job og boliger blev set som de største barrierer.

Konklusion

Samlet set viser undersøgelserne af Læsøs befolkningsudvikling en kompleks balancegang mellem økonomiske, sociale og strukturelle faktorer. Mens turismen har bidraget positivt økonomisk, har den ikke formået at modvirke den demografiske udfordring. Fremtidige strategier bør derfor fokusere på bæredygtig udvikling og bevarelse af Læsøs unikke kultur og natur for at tiltrække og fastholde både besøgende og beboere.

De tre undersøgelser på Læsø har givet et dybdegående indblik i årsagerne til til- og fraflytning samt potentielle tilflytters overvejelser. På tværs af undersøgelserne er der klare tendenser:

Styrker: Naturen, roen og fællesskabet på Læsø blev fremhævet som øens primære styrker.

Svagheder: Færgeforbindelser, boligmangel og begrænsede jobmuligheder udgør de største udfordringer.

Tiltrækningsfaktorer: Forbedrede færgeforbindelser, flere jobmuligheder og tilgængelige boliger er afgørende for at tiltrække og fastholde nye beboere.

Tilfredshed: De fleste tilflyttere, fraflyttere og potentielle tilflyttere er generelt tilfredse med livskvaliteten på Læsø, men udfordringerne kan føre til fraflytning.

Anbefalinger: Der er behov for en strategisk tilgang til at styrke infrastrukturen, tiltrække investeringer og skabe flere jobmuligheder for at sikre Læsøs bæredygtige udvikling.

Denne rapport danner grundlag for anbefalinger til Læsø Kommune og andre lokale interessenter om, hvordan de kan arbejde strategisk med at tiltrække og fastholde flere beboere på øen.

På baggrund af de gennemførte undersøgelser kan vi konkludere, at Læsøs styrker ligger i øens smukke natur, roen og det tætte fællesskab. Disse faktorer tiltrækker både nuværende og potentielle tilflyttere. Derimod er de største udfordringer for Læsø færgeforbindelsen, manglen på boliger og arbejdspladser, samt manglen på butikker og spisesteder.

Spørgeskemaundersøgelsen af tilflyttere, fraflyttere og potentielle tilflyttere til Læsø giver et omfattende billede af de faktorer, der påvirker folks beslutning om at flytte til, blive på eller forlade øen. Den primære årsag til tilflytning er kærlighed til naturen, familie og jobmuligheder. Læsøs styrker ligger i dens natur, ro og fællesskab, mens de største svagheder er færgeforbindelsen, manglen på boliger og jobmuligheder.

For at tiltrække og fastholde beboere på Læsø skal der fokuseres på at forbedre færgeforbindelserne, skabe flere boliger og jobmuligheder, samt tilbyde attraktive prøveboliger². Det er vigtigt, at Læsø Kommune, erhvervs- og turismeorganisationer, færgeselskabet og andre relevante aktører arbejder sammen om at udvikle og implementere en bosætningsstrategi, der adresserer disse udfordringer. Ved at tage disse skridt kan Læsø blive en endnu mere attraktiv destination for både nuværende og fremtidige beboere, hvilket vil styrke øens langsigtede bæredygtighed og udvikling.

² Bilag 2 - Tilflytterbolig/forsøgsbolig

Denne rapport giver et værdifuldt indblik i de overvejelser og erfaringer, som tilflyttere og fraflyttere har med ø-livet, og kan inspirere til konkrete handlinger, der kan bidrage til at gøre Læsø til et endnu bedre sted at bo. Det er afgørende at omsætte denne viden til handling for at sikre øens fremtidige vækst og trivsel.

For at tiltrække og fastholde nye borgere er det nødvendigt at forbedre færgeforbindelserne, skabe flere arbejdspladser og boliger samt udvikle attraktive prøveboliger og lejeboliger. Ved at fokusere på disse områder kan Læsø blive endnu mere attraktiv for både nuværende beboere og potentielle tilflyttere.

Det er afgørende, at alle relevante aktører, herunder kommunen, erhvervs- og turismeorganisationen, færgeselskabet og boligforeninger, arbejder sammen om at udvikle og implementere løsninger, der kan adressere disse udfordringer. Gennem samarbejde og innovative tiltag kan Læsø styrke sin position som et attraktivt sted at bo og arbejde, og dermed sikre øens fremtidige bæredygtighed og vækst.

Spørgeskemaundersøgelsen - Udvidet med Udviklingsstrategiens kontekster

I forbindelse med vores spørgeskemaundersøgelse, der søger at indsamle input til Læsø Kommunes fremtidige udvikling, har vi identificeret flere centrale temaer, der er i overensstemmelse med de udfordringer og mål, der er beskrevet i Udviklingsstrategien³.

1. Befolkningssammensætning og økonomiske udfordringer

Udviklingsstrategien fremhæver, at Læsø Kommune står over for markante demografiske ændringer, herunder en aldrende befolkning og færre erhvervsaktive borgere. Dette presser skattegrundlaget og dermed den kommunale økonomi. Dette stemmer overens med vores data, der viser en stigende bekymring blandt borgerne om kommunens økonomiske bæredygtighed.

2. Langsigtet udviklingsstrategi

For at tackle disse udfordringer har Læsø Kommune siden 2014 samarbejdet med Realdania, KL og det tidligere Ministerie for By, Bolig og Landdistrikter for at udvikle en langsigtet udviklingsstrategi. Strategien søger at udnytte øens unikke styrker og skabe nye perspektiver for udvikling, hvilket også blev reflekteret i vores spørgeskemabesvarelser, hvor mange borgere efterlyste innovative løsninger og langsigtede planer.

3. Fokus på turisme og lokale erhverv

En vigtig del af udviklingsstrategien er at styrke turismen og de lokale erhverv. Rapporten peger på, at en sammenhængende markedsføringsstrategi⁴ er essentiel for at øge antallet af turister og salget af lokale

³ file:///C:/Users/san/Downloads/Implement_konkluderende_rapport_L%C3%A6s%C3%B8_udviklingsstrategi.pdf

produkter⁵. Dette blev også understøttet af vores undersøgelse, hvor mange respondenter foreslog øget fokus på turisme og lokale produkter som en vej frem.

4. Investering i infrastruktur

Adgang og infrastruktur er afgørende for at tiltrække flere besøgende og understøtte erhvervslivet på Læsø. Rapporten nævner, at reduktion i færgepriser og investering i hurtigere færger kan øge antallet af besøgende. Vores undersøgelse afslørede lignende bekymringer fra borgerne, som også fremhævede transport som en kritisk faktor for øens udvikling.

5. Rolle af kommunal ledelse

Kommunens rolle i at skabe et attraktivt investeringsmiljø og reducere bureaukratiske barrierer er central i strategien. Dette synspunkt blev også reflekteret i vores undersøgelse, hvor mange borgere efterlyste mere proaktive tiltag fra kommunens side for at støtte lokale initiativer og erhverv.

6. Uddannelse og jobmuligheder

Rapporten understreger behovet for at skabe attraktive jobmuligheder og uddannelses tilbud, især for den yngre befolkning. Dette blev også tydeligt i vores undersøgelse, hvor mange unge efterspurgte flere job- og uddannelsesmuligheder for at blive på øen.

7. Samarbejde og netværk

Udviklingsstrategien anbefaler en aktiv rolle fra kommunens side i at koordinere og støtte dannelsen af netværk for fødevarereproducenter og turistaktører. Vores undersøgelse viste også en stærk opbakning fra borgerne til øget samarbejde og netværksdannelse for at styrke lokale erhverv.

Spørgeskemaundersøgelsen - Udvidet med henvisninger til Bosætningsstrategien⁶

I forbindelse med vores spørgeskemaundersøgelse, der sigter mod at indsamle vigtige inputs til Læsø Kommunes fremtidige udvikling, har vi identificeret flere centrale temaer, der relaterer sig til Bosætningsstrategien. Bosætningsstrategi er et arbejdsdokument og **ikke politisk godkendt**. Bosætningsstrategien har til formål at tiltrække nye borgere til øen gennem branding⁷ og fælles markedsføring af det unikke Læsøske budskab.

⁵ Bilag 3 - Fremme lokale produkter: ø-butikker og onlinebutikker drevet af unge læsøboer

⁶ Bilag 4 - Bosætningsstrategi

⁷ Bilag 8 – Brandingstrategi for Læsø

1. Målgruppeorienteret tilgang

Bosætningsstrategien fokuserer på at tiltrække forskellige målgrupper, herunder børnefamilier, borgere midt i livet og unge, der vender hjem efter endt uddannelse. Dette er også reflekteret i vores undersøgelse, hvor mange respondenter fremhævede betydningen af gode dagtilbud, skoler og fritidsaktiviteter som afgørende faktorer for at vælge Læsø som bopæl.

2. Natur og livskvalitet

En central del af Bosætningsstrategien er at fremhæve Læsøs natur og muligheder for et aktivt friluftsliv som en attraktiv faktor for tilflyttere. Dette aspekt blev stærkt understøttet af vores spørgeskema, hvor mange respondenter nævnte den naturskønne beliggenhed som en primær grund til at overveje Læsø som et bosted.

3. Samfundsfællesskab og lokale initiativer

Bosætningsstrategien lægger vægt på at styrke samfundsfællesskabet og involvere borgerne i at skabe et indbydende lokalsamfund. Vores undersøgelse bekræftede behovet for stærke fællesskaber og lokal stolthed, hvilket bidrager til at tiltrække og fastholde beboere på øen.

4. Langsigtet udviklingsperspektiv

Strategien understreger vigtigheden af et langsigtet perspektiv på udviklingen af Læsø som bopælsø. Dette inkluderer investering i infrastruktur, boligtilbud og kulturtilbud, som kan tiltrække en bred vifte af beboere. Vores undersøgelse indikerer også et behov for stabile og fremtidssikrede løsninger, der kan understøtte øens udvikling på lang sigt.

5. Ambassadørskab og kommunikation

Endvidere fremhæver Bosætningsstrategien vigtigheden af at engagere eksisterende borgere som ambassadører for Læsø og aktivt dele positive historier om livet på øen. Dette er en praksis, der allerede ses i vores undersøgelsesresultater, hvor mange respondenter udtrykte vilje til at anbefale Læsø som et attraktivt sted at bo.

Anbefalinger til befolkningsudviklingen på Læsø

Baseret på de indsamlede data anbefales det, at Læsø Kommune og relevante interessenter fortsætter med at fokusere på følgende områder:

1. Forbedre færgeforbindelserne og infrastrukturen generelt.
2. Skabe flere jobmuligheder, især inden for bæredygtige brancher.

3. Tilgængeliggøre flere boliger⁸, herunder prøveboliger for tilflyttere⁹.
4. Styrke samarbejdet mellem lokale virksomheder, turismeorganisationer og kommunale myndigheder for at øge økonomisk vækst og lokal udvikling.

Læsø, både som samfund og som selvstændig kommune, står over for store udfordringer på både det kulturelle og socioøkonomiske plan. Øens isolerede beliggenhed og det sæsonbetingede erhvervsliv gør den særligt sårbar over for muligheder for vækst. Ifølge en analyse foretaget af DinGeo.dk, med støtte fra tal fra Danmarks Statistik, viser det sig, at Læsø Kommune kæmper med udfordringer inden for områder som sundhed, børn og unge, økonomi samt potentialer for vækst. Befolkningstilvæksten og erhvervsfrekvensen i kommunen ligger henholdsvis på plads 80 og 78 ud af de 98 danske kommuner. Samtidig har udviklingen af arbejdspladser stået stille siden 2015 med en vækstrate på 0,0 procent¹⁰.

I betragtning af Læsøs dalende befolkningstal, det højeste aldersgennemsnit blandt alle danske kommuner, og behovet for borgere i den arbejdsdygtige alder for at opretholde både den private sektor og den offentlige service, er vi nødt til at handle og løfte i fællesskab. Dette kan gøres ved hjælp af et borgermøde¹¹ og etableringen af et paragraf 17.4 udvalg¹², for at styrke tilflytning og fastholdelse af borgere.

Fremtidsperspektiver

Med en strategisk tilgang og vedvarende engagement fra alle involverede parter kan Læsø positionere sig som en attraktiv destination for både nuværende og fremtidige beboere, hvilket vil sikre øens bæredygtige udvikling og trivsel på lang sigt.

⁸ Bilag 5 - Boligrotation

⁹ Bilag 2 - Tilflytterbolig/forsøgsbolig

¹⁰ DinGeo Boliga. Hentet fra dingeo.dk: <https://www.dingeo.dk/kommune/laesoe/>

¹¹ Bilag 7 – Borgermøde om Tilflytning og fastholdelse af borgere på Læsø

¹² Bilag 6 – Paragraf 17.4 Udvalg For at styrke tilflytning og fastholdelse af borgere i Læsø Kommune

Bilag

Bilag 1

Spørgeskemaundersøgelse for til- og fraflytning i Læsø kommune

HVORFOR FLYTTER MENNESKER UD PÅ EN Ø I KATTEGAT OG 1,5 TIMES SEJLLADS FRA FASTLANDET? – OG HVORFOR FLYTTER NOGLE AF DEM IGEN?

Præsentation af resultater og konklusioner fra en spørgeskemaundersøgelse gennemført i 2022 af Læsø Kommunes tilflytningskonsulent. Undersøgelsen er en del af bosætningsstrategien.

Introduktion

I marts 2022 blev der gennemført tre digitale spørgeskemaundersøgelser på Læsø: 1) Årsagen til tilflytning til Læsø, 2) Hvad der skal til for at tiltrække tilflyttere til Læsø, og 3) Årsagen til fraflytning fra Læsø. Disse undersøgelser er en del af bosætningsstrategien for øen med det formål at indsamle viden om tilflytternes overvejelser, behov og erfaringer samt at forstå, hvorfor nogle vælger at forlade øen. Formålet er at anvende denne viden til at styrke servicefunktionerne og tiltrække og fastholde flere beboere på Læsø.

49 respondenter deltog i tilflytterundersøgelsen, 37 i fraflytterundersøgelsen og 116 i undersøgelsen af potentielle tilflyttere. Selvom datagrundlaget er relativt begrænset, giver undersøgelsen et værdifuldt indblik, men det er vigtigt at være varsom med at generalisere resultaterne. På trods af dette vil vi forsøge at drage nogle konklusioner baseret på sammenfald i respondenternes besvarelser. Resultaterne giver en dybdegående forståelse af, hvordan tilflyttere og fraflyttere oplever livet på Læsø. For at sikre overskuelighed og sammenhæng i rapporten er resultaterne opdelt og konklusionerne præsenteret separat for hver undersøgelse. Under "Konklusion" vil vi sammenfatte de overordnede tendenser.

Resumé

Ø-livet på Læsø tiltrækker hovedsageligt på grund af tre faktorer: naturen og roen, ønsket om at være tæt på familie eller partner samt muligheder for arbejde. Undersøgelserne viser, at tilflyttere vælger Læsø på grund af øens natur, ro og fællesskab, mens udfordringer som færgeforbindelser, boligmangel og jobmuligheder er afgørende faktorer for fraflytning. For at tiltrække og fastholde beboere anbefales det at forbedre færgeforbindelserne, skabe flere arbejdspladser og tilbyde attraktive boliger. Samarbejde mellem lokale interessenter er afgørende for at løse disse udfordringer og styrke øens bæredygtighed og vækst.

Metode

Undersøgelsen er gennemført på baggrund af digitale spørgeskemaer, som er gjort tilgængelige for borgere der følger Facebook-siderne: Bo på Læsø; Flyt til Læsø – Bo i Kattegat; Læsø i mit hjerte og Folk der elsker Læsø. Denne kvantitative metode er valgt, for at sikre så mange besvarelser som muligt. Nogle af

skemaernes afkrydsningsfelter er suppleret med kommentarfelter, for også at få kvalitative data. Alle besvarelser er anonymiseret.

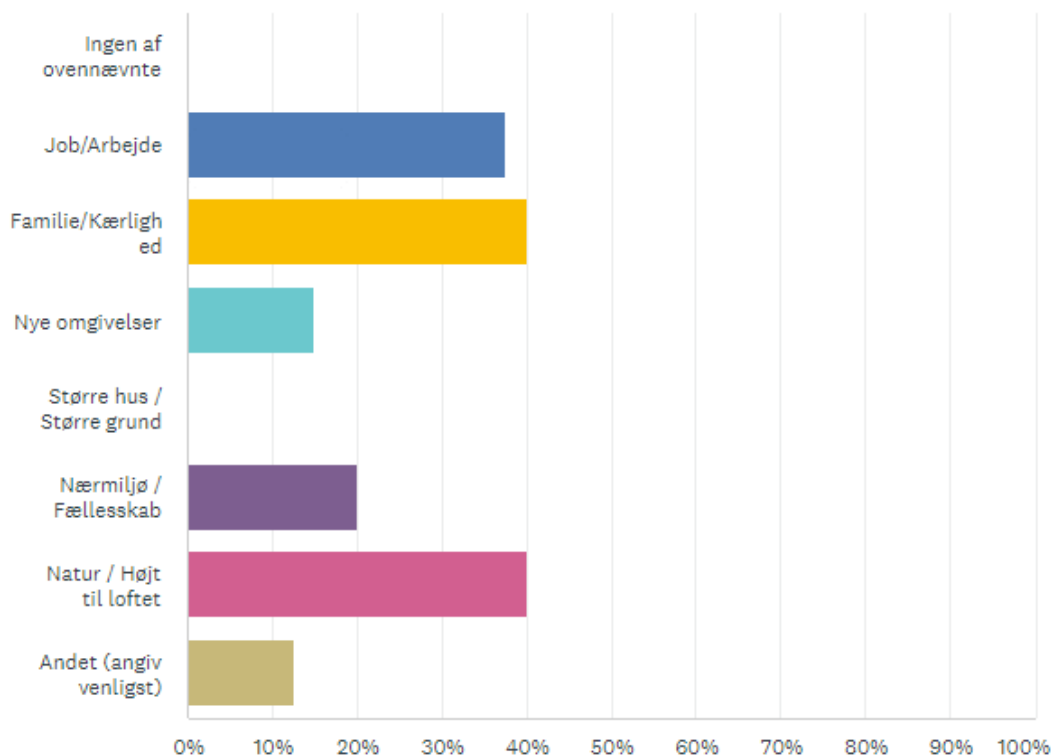
Målgruppen omfattede tilflyttere, fraflyttere og potentielle tilflyttere til Læsø i marts 2022, med varierende aldersgrupper repræsenteret. Denne målretning sikrede repræsentation af både unge og ældre interesseret i Læsø.

Tilflytterundersøgelsen

Respondenterne blev bedt om at angive den primære årsag til tilflytningen og blev i den forbindelse bedt om at svare på seks spørgsmål.

Hvad var årsagen til at du flyttede til Læsø?

Besvaret: 40 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ingen af ovennævnte	0,00 % 0
▼ Job/Arbejde	37,50 % 15
▼ Familie/Kærlighed	40,00 % 16
▼ Nye omgivelser	15,00 % 6
▼ Større hus / Større grund	0,00 % 0
▼ Nærmiljø / Fællesskab	20,00 % 8
▼ Natur / Højt til loftet	40,00 % 16
▼ Andet (angiv venligst) Besvarelser	12,50 % 5
Respondenter i alt: 40	

Viser 5 besvarelser

Min fars fødeø - er kommet her altid fra min fødsel
08-03-2022 18:54

Flyttede hjem til min fødeø
08-03-2022 18:46

Ro
08-03-2022 18:02

Min kæreste boede der
08-03-2022 17:28

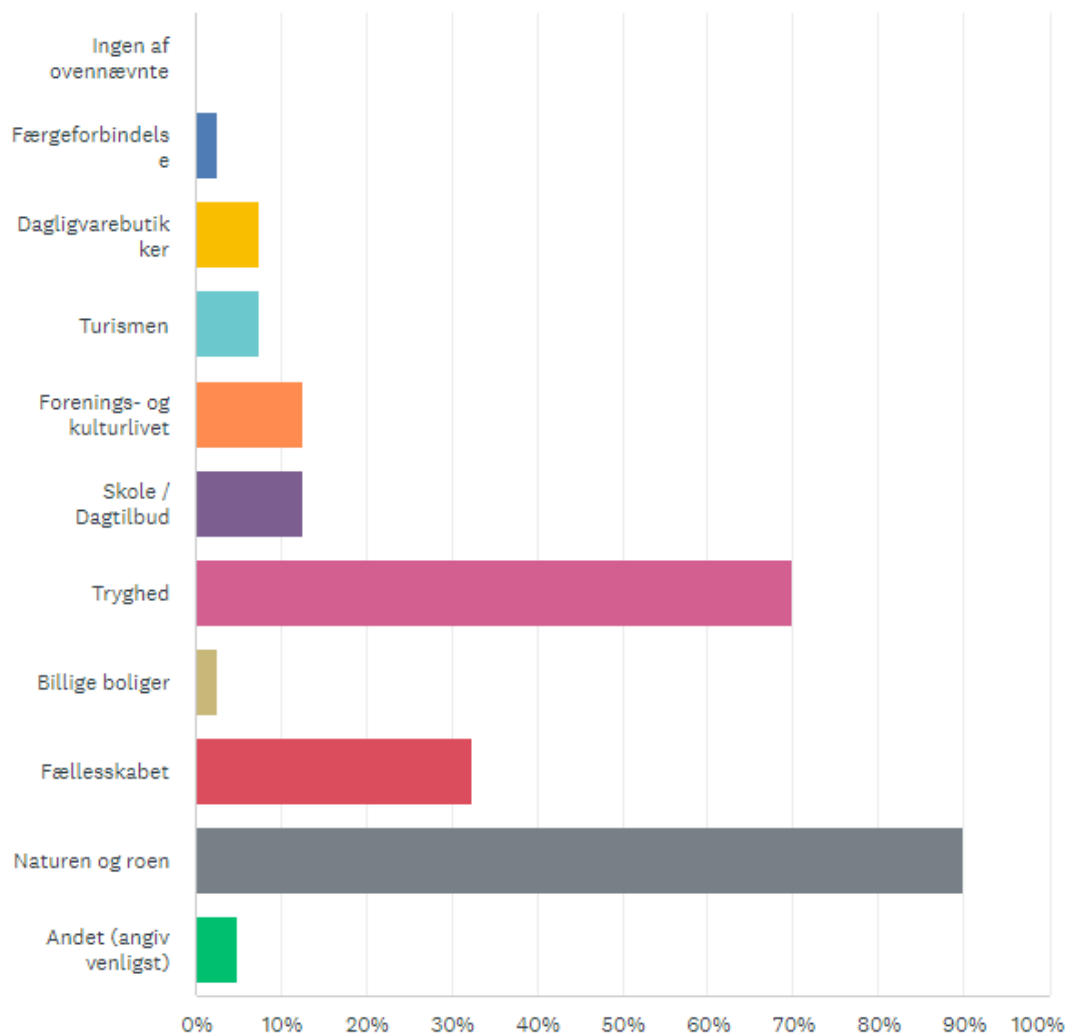
Islandske heste

Ud fra besvarelserne fremgår det tydeligt, at kærlighed og Læsøs natur vægter lige meget, når det gælder om en primær årsag til at man har valgt at flytte til øen. På en andenplads står arbejdet dvs. man er flyttet til Læsø, fordi man har fundet sin kommende arbejdsplads her. Tredjepladsen indtager det fællesskab, der er på Læsø.

1. Familie/Kærlighed & Natur/Højt til loftet
2. Job/Arbejde
3. Nærmiljø/Fællesskab

Hvilke styrker har Læsø? (max. 2)

Besvaret: 40 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ingen af ovennævnte	0,00 % 0
▼ Færgefornbindelse	2,50 % 1
▼ Dagligvarebutikker	7,50 % 3
▼ Turismen	7,50 % 3
▼ Forenings- og kulturlivet	12,50 % 5
▼ Skole / Dagtilbud	12,50 % 5
▼ Tryghed	70,00 % 28
▼ Billige boliger	2,50 % 1
▼ Fællesskabet	32,50 % 13
▼ Naturen og roen	90,00 % 36
▼ Andet (angiv venligst)	Besvarelser 5,00 % 2
Respondenter i alt: 40	

Viser 2 besvarelser

Gode job muligheder

08-03-2022 17:28

Gode sikre omgivelser, cykelstier og tryghed for børn

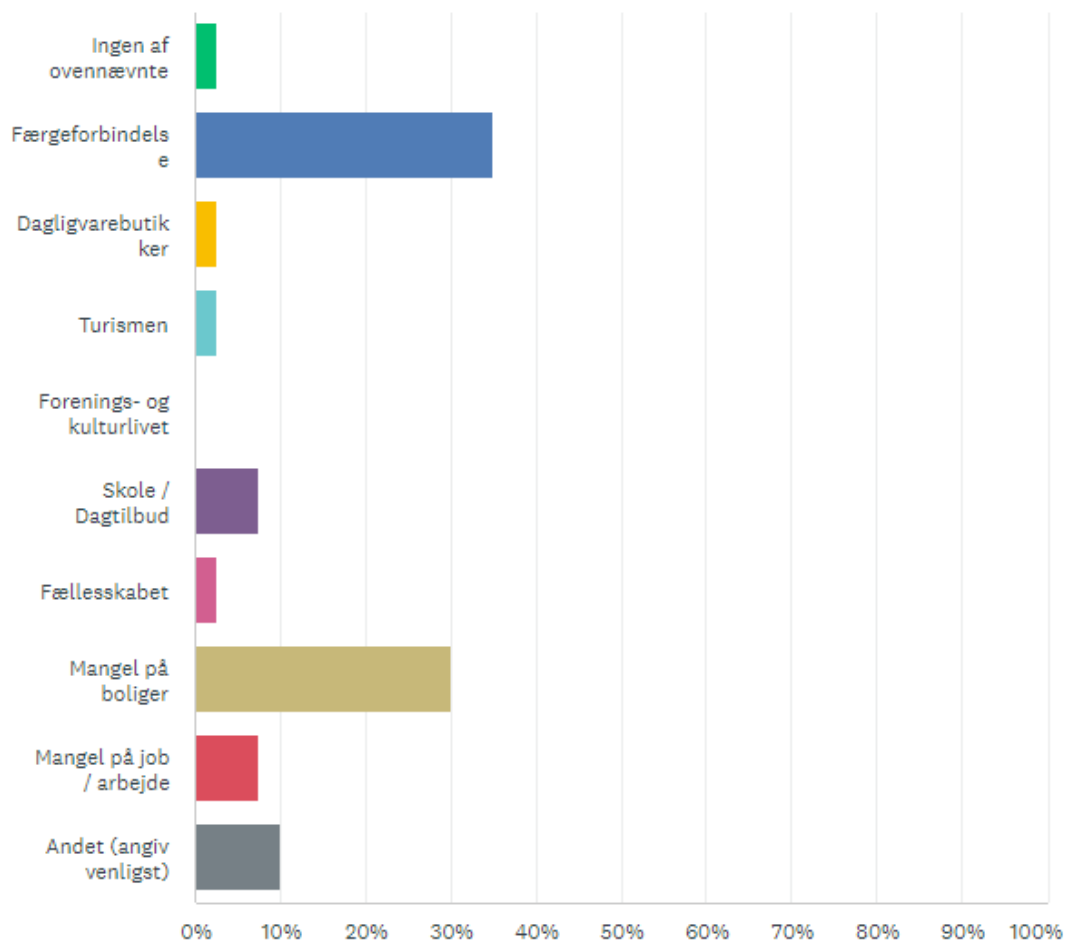
08-03-2022 17:02

Læsøs absolutte styrke er naturen og roen, men også trygheden vægter stort. Denne tryghed findes ikke kun i vores meget lave kriminalitetsrate, men i stor stil i det fællesskab der er på Læsø.

1. Naturen og roen
2. Tryghed
3. Fællesskab

Hvilke svagheder har Læsø? (max. 2)

Besvaret: 40 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ingen af ovennævnte	2,50 % 1
▼ Færgeforbindelse	35,00 % 14
▼ Dagligvarebutikker	2,50 % 1
▼ Turismen	2,50 % 1
▼ Forenings- og kulturlivet	0,00 % 0
▼ Skole / Dagtilbud	7,50 % 3
▼ Fællesskabet	2,50 % 1
▼ Mangel på boliger	30,00 % 12
▼ Mangel på job / arbejde	7,50 % 3
▼ Andet (angiv venligst) Besvarelser	10,00 % 4
I ALT	40

Viser 4 besvarelser

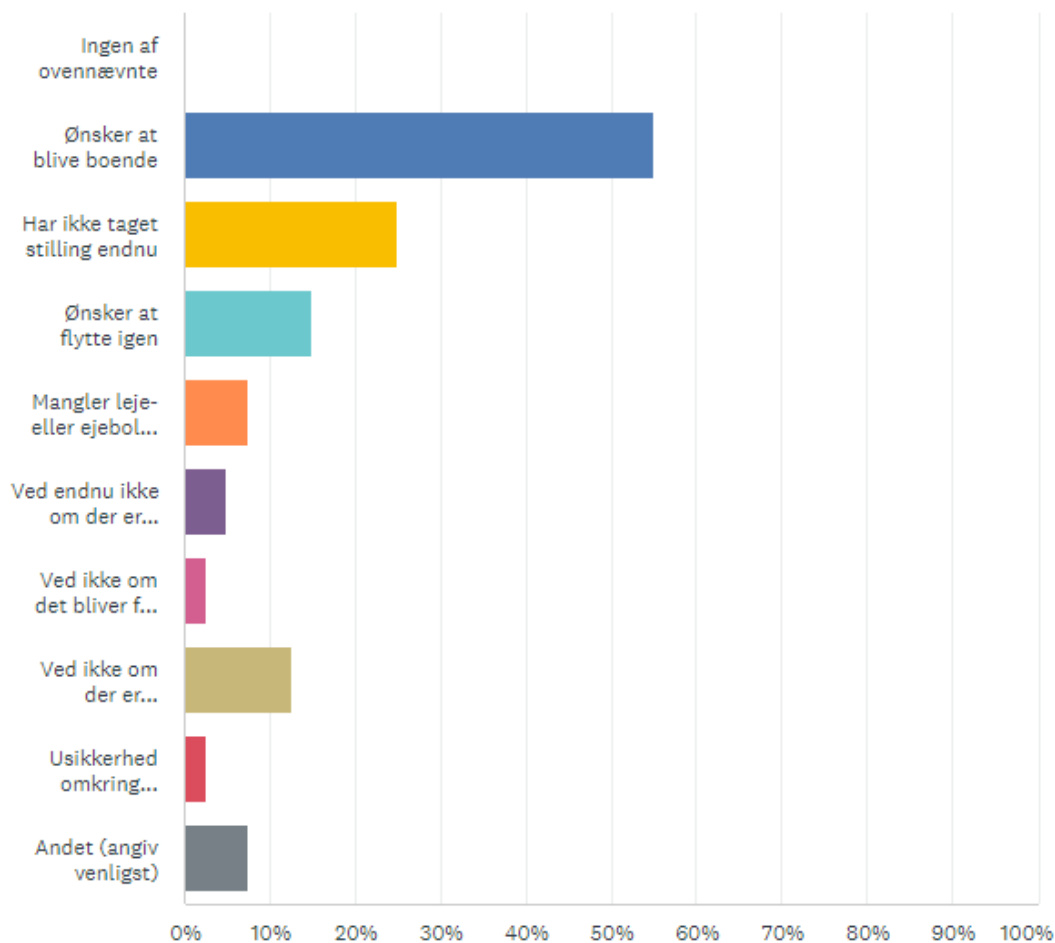
- Børnene flytter altfor tidligt hjemmefra
08-03-2022 22:24 [Vis respondentens svar](#) [Tilføj tag](#)
-
- Der står maks 2, selvom man kun kan vælge 1. Jeg vil gerne svare både mangel på boliger og færgeforbindelsen.
08-03-2022 17:08 [Vis respondentens svar](#) [Tilføj tag](#)
-
- Dårlig løn
08-03-2022 13:43 [Vis respondentens svar](#) [Tilføj tag](#)
-
- Færgeforbindelse om lørdagen i vinterhalvåret, hvis man har været i Frederikshavn. Billigere dagligvareforretninger som F.eks Netto og Rema1000. (Kunne kun få lov til at sætte 1 kryds, derfor svaret hernede.)
08-03-2022 13:35 [Vis respondentens svar](#) [Tilføj tag](#)
-

Der er to ting der stiller sig klart i forgrunden, når det drejer om Læsøs svagheder, nemlig færgeforbindelsen og bolig manglen. På en delt tredjeplads og langt fra første og anden pladsen kommer mangel på arbejdspladser og skole-/dagtilbud.

1. Færgeforbindelse
2. Mangel på boliger
3. Mangel på job/arbejde & skole/dagtilbud

Vil du blive boende eller flytte igen og hvorfor?

Besvaret: 40 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ingen af ovennævnte	0,00 % 0
▼ Ønsker at blive boende	55,00 % 22
▼ Har ikke taget stilling endnu	25,00 % 10
▼ Ønsker at flytte igen	15,00 % 6
▼ Mangler leje- eller ejebolig i rimelig stand	7,50 % 3
▼ Ved endnu ikke om der er grundlag for at drive forretning på øen	5,00 % 2
▼ Ved ikke om det bliver for besværligt med indkøb, transport m.m.	2,50 % 1
▼ Ved ikke om der er tilstrækkeligt med aktiviteter og socialt netværk	12,50 % 5
▼ Usikkerhed omkring offentlig service og ældrepleje	2,50 % 1
▼ Andet (angiv venligst)	Besvarelser 7,50 % 3
Respondenter i alt: 40	

Viser 3 besvarelser

er flyttet
08-03-2022 18:24

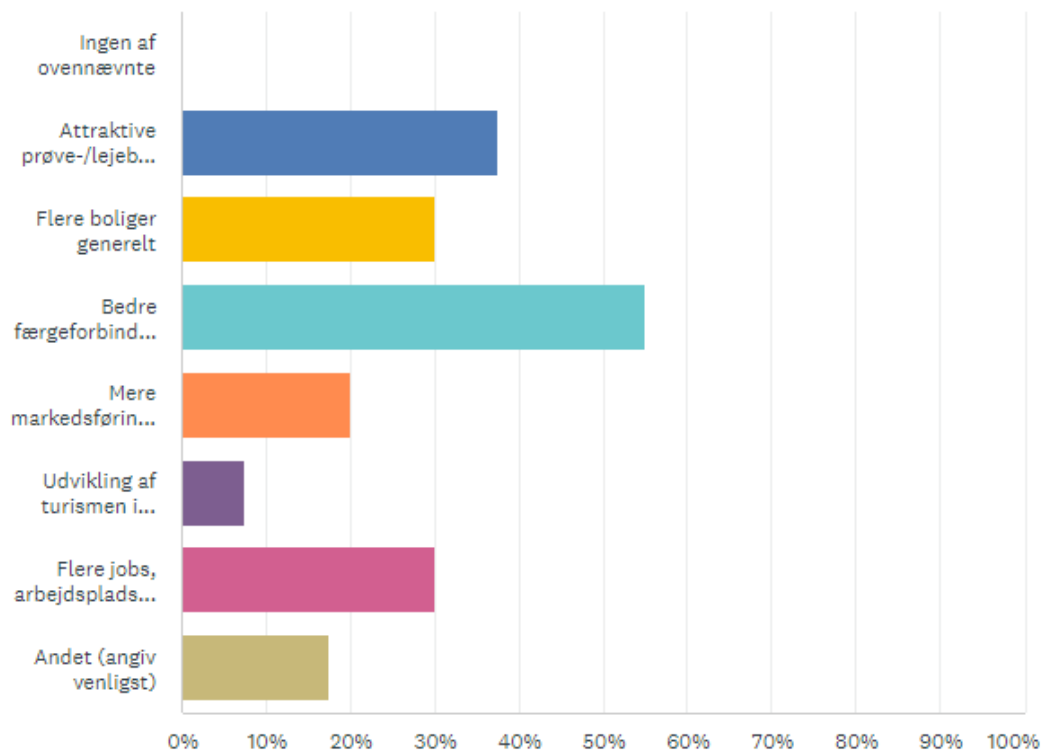
Dårlig løn
08-03-2022 13:43

Pga kulturen
08-03-2022 12:46

Heldigvis vælger størstedelen at blive boende på Læsø (55% / 22 pers.), men allerede 45% / 18 pers. har bestemt sig for at de vil flytte igen og 25% / 10 pers. har endnu ikke taget stilling til det. Hvorfor er der så mange der ønsker at flytte igen, besvares med en usikkerhed omkring nok aktiviteter og socialt netværk samt manglende eje- eller lejebolig i rimelig stand.

Hvad kan Læsø gøre for at tiltrække og fastholde nye borgere?

Besvaret: 40 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ingen af ovennævnte	0,00 % 0
▼ Attraktive prøve-/lejeboliger, så ø-livet kan afprøves for en kortere periode	37,50 % 15
▼ Flere boliger generelt	30,00 % 12
▼ Bedre færgeforbindelser, der bl.a. muliggør pendling	55,00 % 22
▼ Mere markedsføring af ø-livets herlighed, herunder det store fællesskab og den dejlige natur	20,00 % 8
▼ Udvikling af turismen i ydre- og højsæson	7,50 % 3
▼ Flere jobs, arbejdspladser og bedre rammer for virksomheder	30,00 % 12
▼ Andet (angiv venligst)	Besvarelser 17,50 % 7
Respondenter i alt: 40	

Viser 7 besvarelser

Undgå forsøg på at ligestille kravene til ø-liv med by-liv

08-03-2022 22:24

Færge man i højere grad kan stole på

08-03-2022 19:32

Uddannelse

08-03-2022 17:02

Markedsføre den gode hjemmearbejdsplads

08-03-2022 13:45

Bedre løn

08-03-2022 13:43

Højne kulturen, foreningslivet, åbningstider i butikker også når der ikke er turisme

08-03-2022 12:46

Flere og bedre helårsgrunde

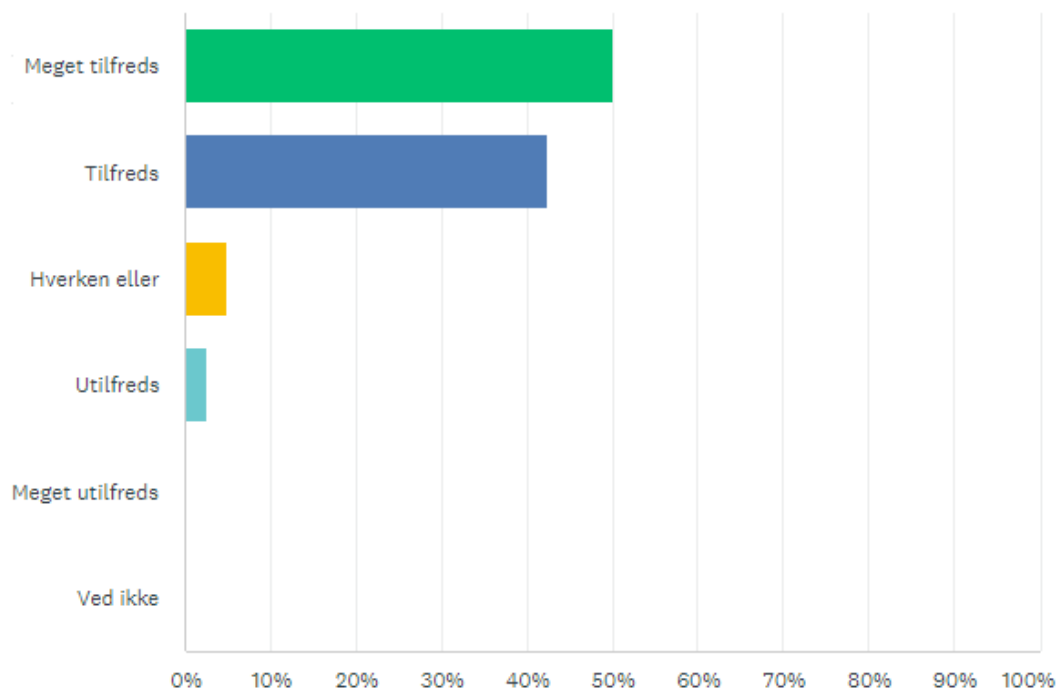
08-03-2022 12:38

Igen er færgeren på første pladsen, i denne sammenhæng ønskes der, at færgeforbindelsen forbedres, så man bedre kan pendle. Flere har ønsket at Læsø havde en tilflytterbolig, så man kan prøve ø-livet inden man for alvor flytter herud i Kattegat. På en delt tredjeplads kommer ønsket om flere lejeboliger og flere jobmuligheder.

1. Bedre færgeforbindelser, der bl.a. muliggør pendling
2. Attraktive prøve-/lejeboliger, så ø-livet kan afprøves på en kortere periode
3. Flere boliger generelt & flere jobs, arbejdspladser og bedre rammer for virksomheder

Hvor tilfreds/utilfreds har du generelt været med at bo på Læsø?

Besvaret: 40 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Meget tilfreds	50,00 % 20
▼ Tilfreds	42,50 % 17
▼ Hverken eller	5,00 % 2
▼ Utilfreds	2,50 % 1
▼ Meget utilfreds	0,00 % 0
▼ Ved ikke	0,00 % 0
Respondenter i alt: 40	

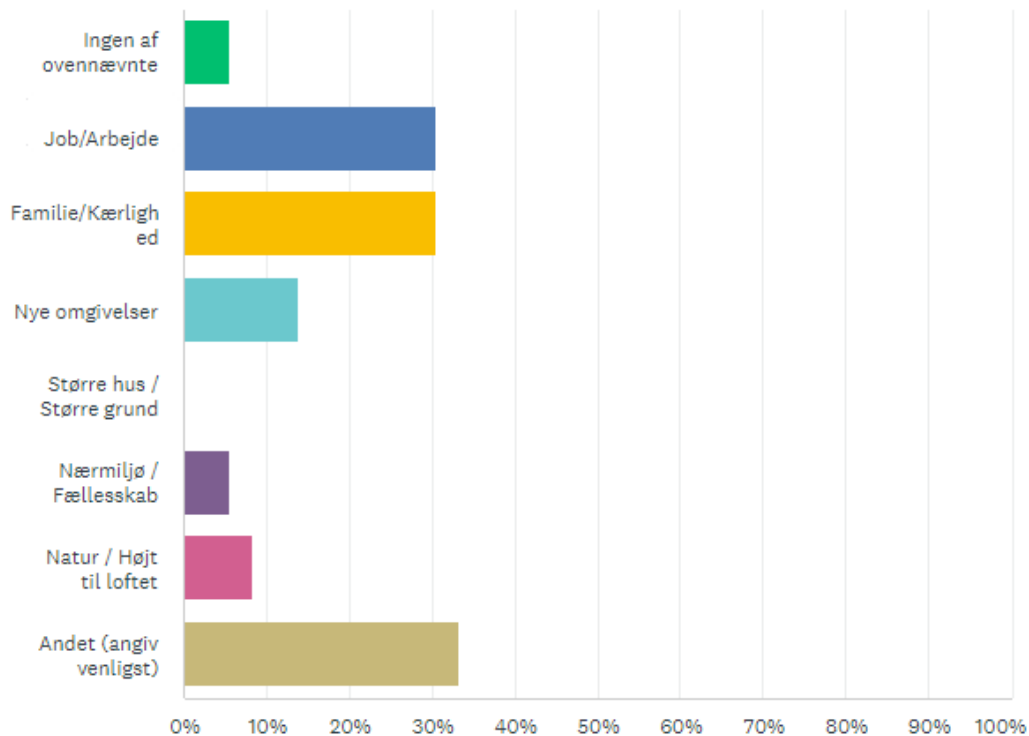
Det viser jeg heldigvis at de fleste indtil videre har været og er glade for at bo på Læsø og i Læsø kommune.

Fraflytterundersøgelsen

Respondenterne blev bedt om at angive den primære årsag til fratilflytningen og blev i den forbindelse bedt om at svare på seks spørgsmål.

Hvad var din primære årsdag til at du flyttede fra Læsø?

Besvaret: 36 Sprunget over: 1

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ingen af ovennævnte	5,56 % 2
▼ Job/Arbejde	30,56 % 11
▼ Familie/Kærlighed	30,56 % 11
▼ Nye omgivelser	13,89 % 5
▼ Større hus / Større grund	0,00 % 0
▼ Nærmiljø / Fællesskab	5,56 % 2
▼ Natur / Højt til loftet	8,33 % 3
▼ Andet (angiv venligst)	Besvarelser 33,33 % 12
Respondenter i alt: 36	

Viser 12 besvarelser

At mine kommende børn ikke skulle flytte hjemmefra i en tidlig alder, og fordi jeg ikke vil ha mine børn skulle gå på Læsø Skole.
12-03-2022 22:16 [Vis respondentens svar](#) [Tilføj tags](#)▼

Læsøboerne er for indspiste og bryder sig ikke om fremmede på deres ø
11-03-2022 07:35 [Vis respondentens svar](#) [Tilføj tags](#)▼

At ydelsescentret satte min ydelse ned. Og at jeg var træt af at bo så isoleret. Det stressede mig, at jeg brugte så meget tid på transport og overnatninger. Og det var dyrt for mig.
10-03-2022 23:35 [Vis respondentens svar](#) [Tilføj tags](#)▼

Studie/ uddannelse
09-03-2022 08:20 [Vis respondentens svar](#) [Tilføj tags](#)▼

Manglende almene lejeboliger på ca 100 kvm i Vesterø
08-03-2022 17:48

Studie
08-03-2022 16:49

Fred og ro
08-03-2022 15:18

Uddannelse
08-03-2022 13:36

For trange omgivelser butikkernes lukkepolitik, priser / tilbud

09-03-2022 08:02

Uddannelse

08-03-2022 21:45

Skole

08-03-2022 21:14

Uddannelse

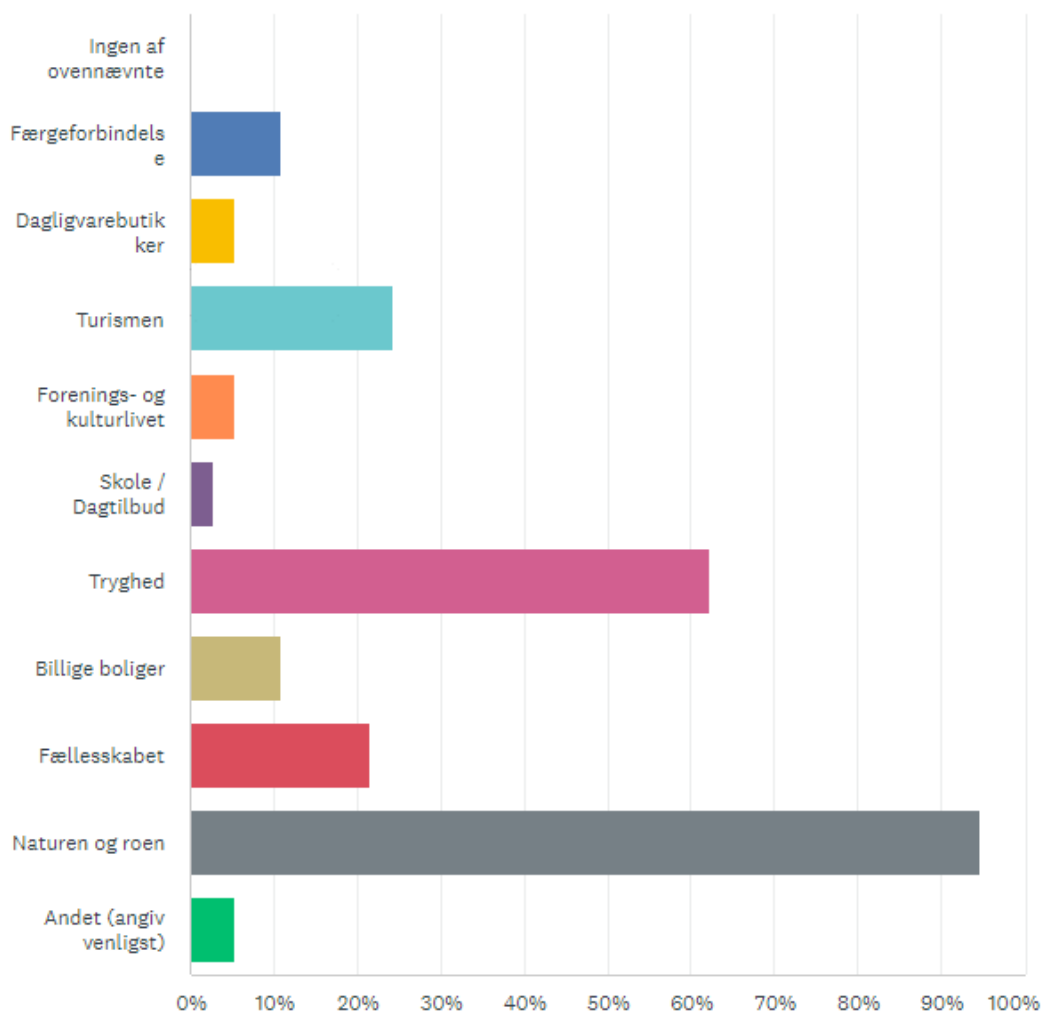
08-03-2022 20:54

Fordeler man de besvarelser der er kommet i rubrikken andet og tilregner uddannelse/studie under job/arbejde, så er det den primære grund til at man vælger at flytte fra Læsø til en anden kommune. Den næstvigtigste grund til, at man har valgt at flytte, er på grund af familie og kærlighed. På tredjepladsen kommer behovet for bare at se noget nyt, komme væk og befinde sig i nogle omgivelser.

1. Job / arbejde & uddannelse / studie
2. Familie/Kærlighed
3. Nye omgivelser

Hvilke styrker har Læsø?

Besvaret: 37 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ingen af ovennævnte	0,00 % 0
▼ Færgeforbindelse	10,81 % 4
▼ Dagligvarebutikker	5,41 % 2
▼ Turismen	24,32 % 9
▼ Forenings- og kulturlivet	5,41 % 2
▼ Skole / Dagtilbud	2,70 % 1
▼ Tryghed	62,16 % 23
▼ Billige boliger	10,81 % 4
▼ Fællesskabet	21,62 % 8
▼ Naturen og roen	94,59 % 35
▼ Andet (angiv venligst)	Besvarelser 5,41 % 2
Respondenter i alt: 37	

Viser 2 besvarelser

Singlemændene. Jeg fik en kæreste på Læsø. Jeg har ikke haft en kæreste i 13 år. Jeg havde også lettere ved at finde arbejde om sommeren, end jeg har været vant til tidligere. Jeg har fået mere netværk, end jeg havde før. Det er bare lidt trælst, at jeg så ikke kan bo tæt på de mange nye venner.

10-03-2022 23:35

[Vis respondentens svar](#) [Tilføj tags](#)▼

Sammenhold

08-03-2022 17:34

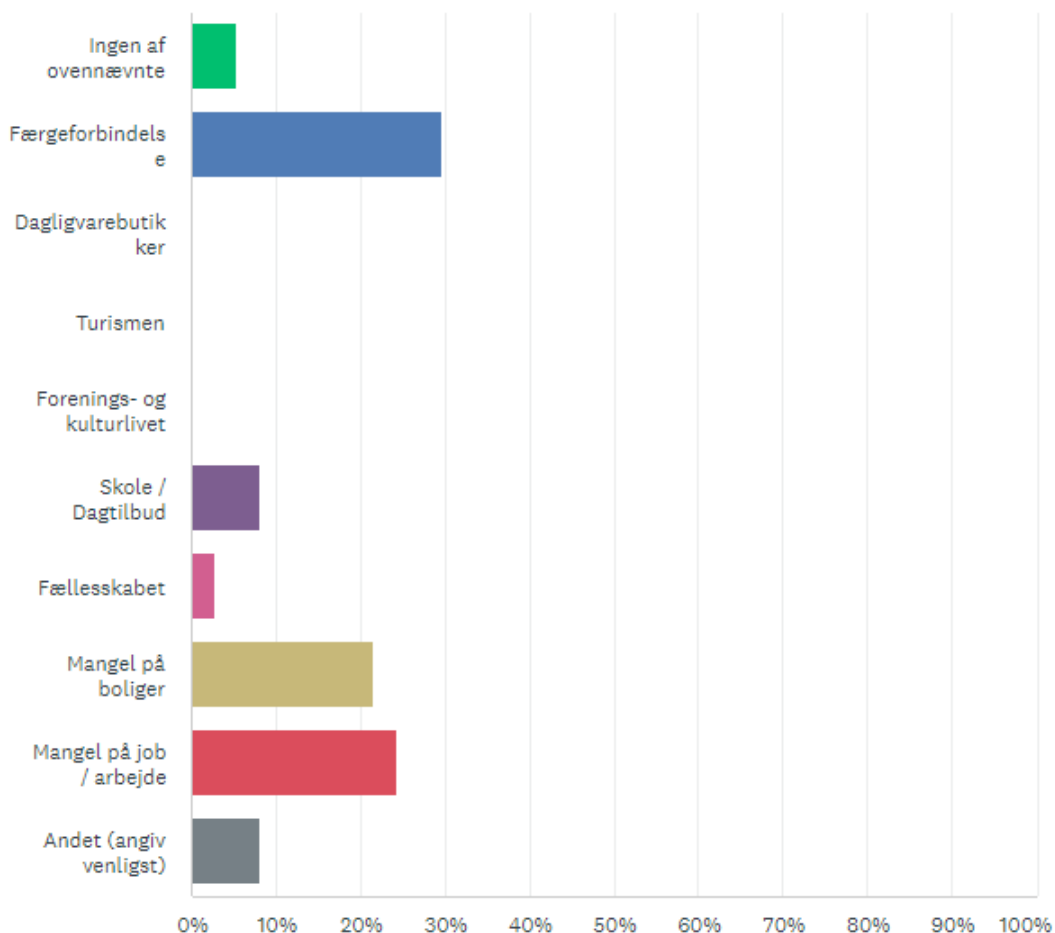
[Vis respondentens svar](#) [Tilføj tags](#)▼

Læsøs absolutte styrke er naturen og roen. Roen genfindes også i den tryghed man føler, hvilket igen også er at finde i det fællesskab mange oplever.

1. Naturen & roen
2. Tryghed
3. Fællesskab

Hvilke svagheder har Læsø?

Besvaret: 37 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ingen af ovennævnte	5,41 % 2
▼ Færgeforbindelse	29,73 % 11
▼ Dagligvarebutikker	0,00 % 0
▼ Turismen	0,00 % 0
▼ Forenings- og kulturlivet	0,00 % 0
▼ Skole / Dagtilbud	8,11 % 3
▼ Fællesskabet	2,70 % 1
▼ Mangel på boliger	21,62 % 8
▼ Mangel på job / arbejde	24,32 % 9
▼ Andet (angiv venligst)	Besvarelser 8,11 % 3
I ALT	37

Viser 3 besvarelser

Jeg har svaret i et tidligere spørgeskema.

10-03-2022 23:35

Færgen burde være gratis, så ikke man var låst fast

09-03-2022 07:23

INGEN svagheder overhovedet !

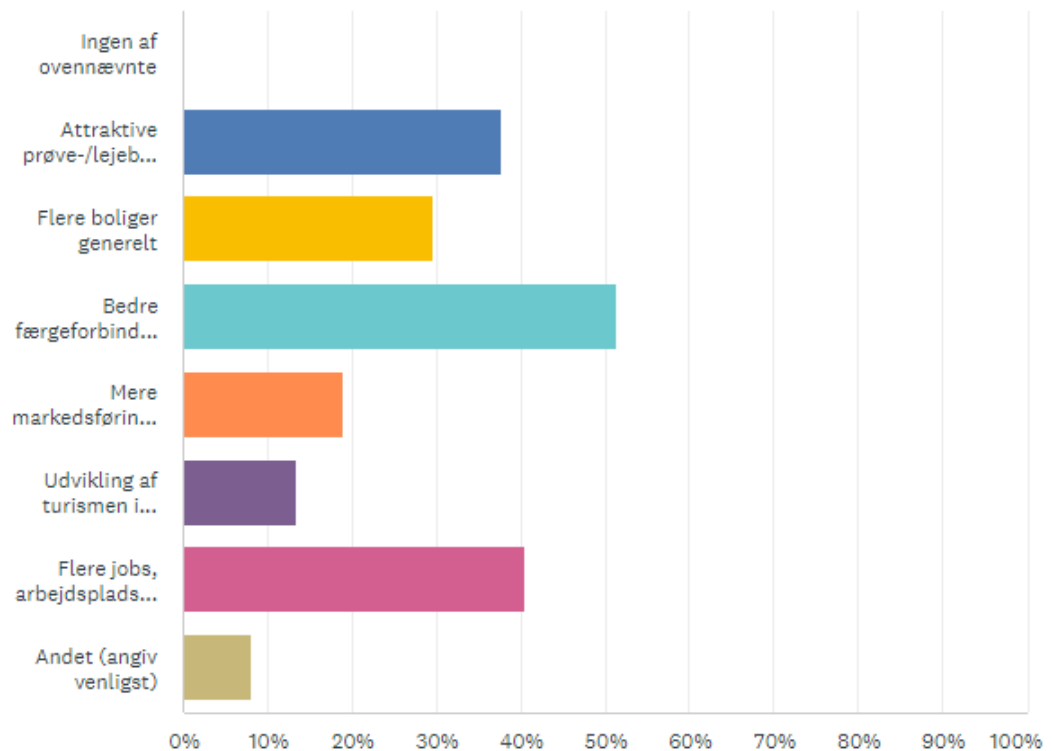
08-03-2022 14:31

Færgeforbindelserne er her nævnt som en af Læsø's største svagheder, stærkt forfulgt at manglen på job og bolig.

1. Færgeforbindelse
2. Mangel på job/arbejde
3. Mangel på boliger

Hvad kan Læsø gøre for at tiltrække og fastholde nye borgere?

Besvaret: 37 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ingen af ovennævnte	0,00 % 0
▼ Attraktive prøve-/lejeboliger, så ø-livet kan afprøves for en kortere periode	37,84 % 14
▼ Flere boliger generelt	29,73 % 11
▼ Bedre færgeforbindelser, der bl.a. muliggør pendling	51,35 % 19
▼ Mere markedsføring af ø-livets herlighed, herunder det store fællesskab og den dejlige natur	18,92 % 7
▼ Udvikling af turismen i ydre- og højsæson	13,51 % 5
▼ Flere jobs, arbejdspladser og bedre rammer for virksomheder	40,54 % 15
▼ Andet (angiv venligst)	Besvarelser 8,11 % 3
Respondenter i alt: 37	

Viser 3 besvarelser

- Jeg har svaret i et tidligere spørgeskema.
10-03-2022 23:35 [Vis resp](#)

- Gratis færgeforbindelse. Dyrlæge. Det er ikke nok kun at have dyrlæge nogle timer om torsdagen.
09-03-2022 07:23 [Vis resp](#)

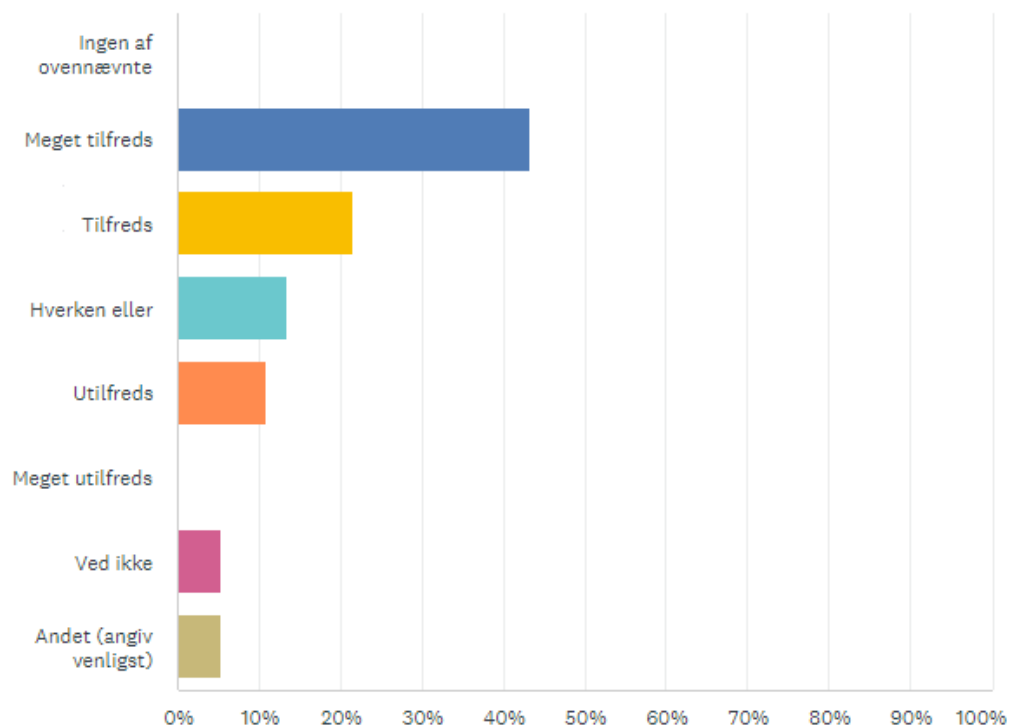
- Hurtigere færge
08-03-2022 17:34 [Vis resp](#)

Skal Læsø tiltrække og fastholde flere borgere, så svarer størstedelen, at man er nødt til at sørge for bedre færgeforbindelser, så man bedre kan pendle. Af dem der er fraflyttet Læsø, så ses behovet for flere jobs, arbejdspladser og bedre rammer for virksomheder, som næst vigtigst. Flere har ønsket at Læsø havde en tilflytterbolig, så man kan prøve ø-livet inden man for alvor flytter herud i Kattegat.

1. Bedre færgeforbindelser, der bl.a. muliggør pendling
2. Flere boliger generelt & flere jobs, arbejdspladser og bedre rammer for virksomheder
3. Attraktive prøve-/lejeboliger, så ø-livet kan afprøves på en kortere periode

Hvor tilfreds/utilfreds har du generelt været med at bo på Læsø?

Besvaret: 37 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER	
▼ Ingen af ovennævnte	0,00 %	0
▼ Meget tilfreds	43,24 %	16
▼ Tilfreds	21,62 %	8
▼ Hverken eller	13,51 %	5
▼ Utilfreds	10,81 %	4
▼ Meget utilfreds	0,00 %	0
▼ Ved ikke	5,41 %	2
▼ Andet (angiv venligst)	Besvarelser 5,41 %	2
I ALT		37

Viser 2 besvarelser

- Det forekommer mig at være det samme spørgsmål som lige før. Men jeg har både været meget glad og meget ked af det. Så det er både og, og den mulighed findes ikke. Jeg har oplevet mobning/chikane af svær grad fra nogle meget ubehagelige mennesker på Læsø, som ikke kan lide tilflyttere. Og samtidig har jeg mødt mange søde mennesker og har fået en del nye venner og en kæreste.

10-03-2022 23:35

[Vis respondentens svar](#)

[Tilføj tags](#)

- Elsker Læsø. Har boet der i 50 år, men for dyrt med færgen, når vi gerne vil hoppe frem og tilbage 718,- PR. Tur. Derfor er vi flyttet..

09-03-2022 07:23

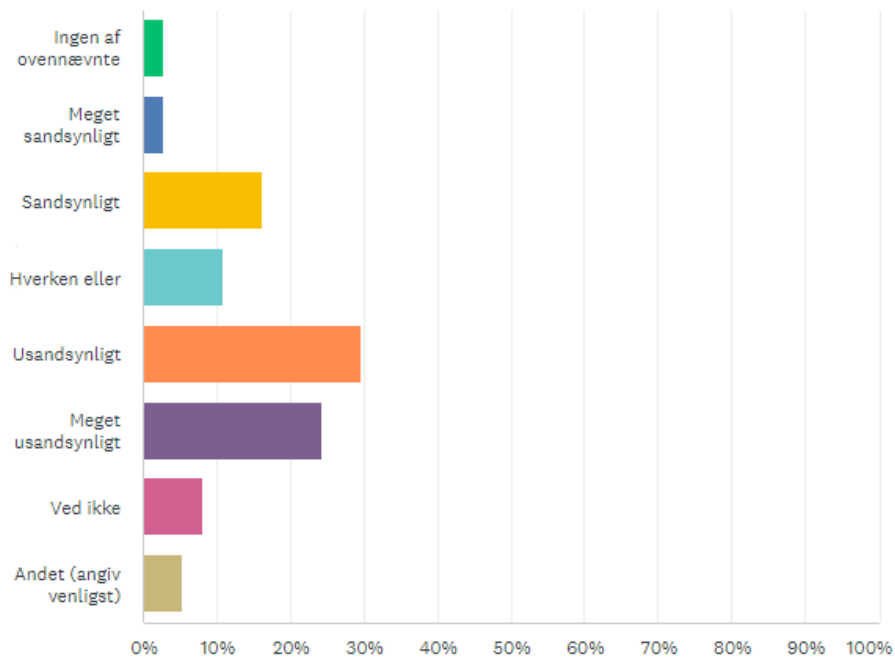
[Vis respondentens svar](#)

[Tilføj tags](#)

Heldigvis har de fleste være tilfredse og glade for at bo på Læsø og ville gerne være blevet boende.

Hvor sandsynligt er det at du på et senere tidspunkt flytter tilbage igen?

Besvaret: 37 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER	
▼ Ingen af ovennævnte	2,70 %	1
▼ Meget sandsynligt	2,70 %	1
▼ Sandsynligt	16,22 %	6
▼ Hverken eller	10,81 %	4
▼ Usandsynligt	29,73 %	11
▼ Meget usandsynligt	24,32 %	9
▼ Ved ikke	8,11 %	3
▼ Andet (angiv venligst)	Besvarelser 5,41 %	2
I ALT		37

Viser 2 besvarelser

Aldrig tilbage PGA dyr færge, men beholder vores feriehus.
09-03-2022 07:23

Bor der
09-03-2022 07:19

Flertallet har truffet deres beslutning og den har været meget velovervejet og gennemtænkt, derfor er det også meget usandsynligt, at de vender tilbage. Der er dog nogle der gerne vil flytte tilbage øen.

Delkonklusion på fraflytterundersøgelsen

Ud fra besvarelserne i fraflytterundersøgelsen kan vi konstatere, at de primære årsager til fraflytning fra Læsø er jobmuligheder og uddannelse. Dette viser, at tilgængeligheden og diversiteten af arbejdspladser samt uddannelses tilbud er afgørende faktorer for befolkningens fastholdelse på øen. Familie og kærlighed er også en betydelig faktor, hvilket indikerer, at personlige forhold spiller en stor rolle i beslutningen om at flytte.

Svaghederne ved Læsø, som identificeret af fraflytterne, er hovedsageligt relateret til infrastrukturen, især færgeforbindelsen, samt manglen på job og boliger. Dette understreger behovet for at forbedre transportmulighederne til og fra øen samt at skabe flere attraktive boliger og arbejdspladser for at fastholde beboerne.

Når det kommer til hvad Læsø kan gøre for at tiltrække og fastholde nye borgere, er der en klar opfordring til at forbedre færgeforbindelserne, skabe flere jobmuligheder og tilbyde attraktive prøve- eller lejeboliger.

Denne viden kan anvendes til at udvikle målrettede strategier, der kan hjælpe med at adressere disse udfordringer og gøre øen mere attraktiv for både nuværende og potentielle beboere.

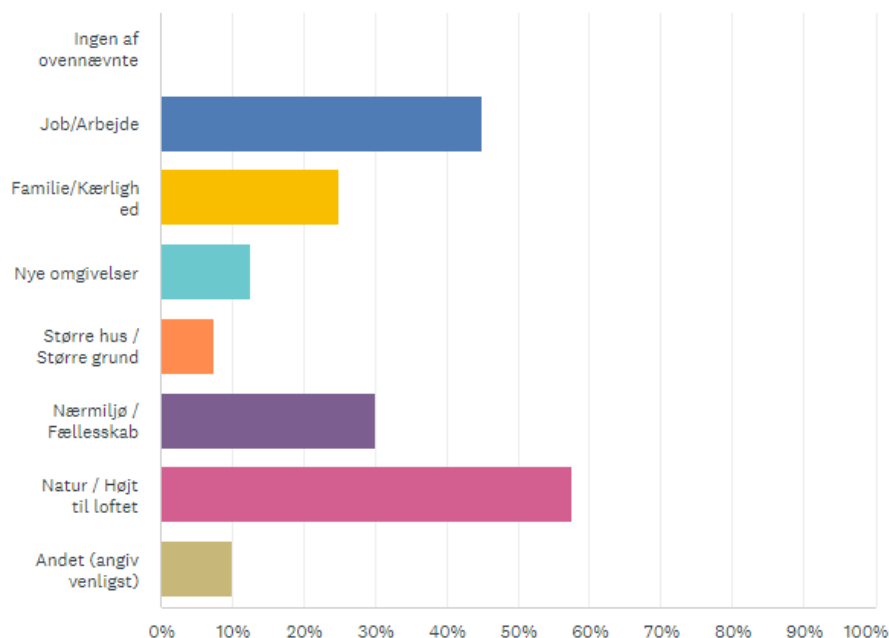
Potentielle-tilflytterundersøgelsen

Respondenterne blev bedt om at angive den primære årsag til måske en dag at flytte til Læsø og blev i den forbindelse bedt om at svare på seks spørgsmål.

Hvad ville din primære årsag være for at du

Hvad ville din primære årsag være for at du flyttede til Læsø?

Besvaret: 40 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ingen af ovennævnte	0,00 % 0
▼ Job/Arbejde	45,00 % 18
▼ Familie/Kærlighed	25,00 % 10
▼ Nye omgivelser	12,50 % 5
▼ Større hus / Større grund	7,50 % 3
▼ Nærmiljø / Fællesskab	30,00 % 12
▼ Natur / Højt til loftet	57,50 % 23
▼ Andet (angiv venligst)	Besvarelser 10,00 % 4
Respondenter i alt: 40	

Viser 4 besvarelser

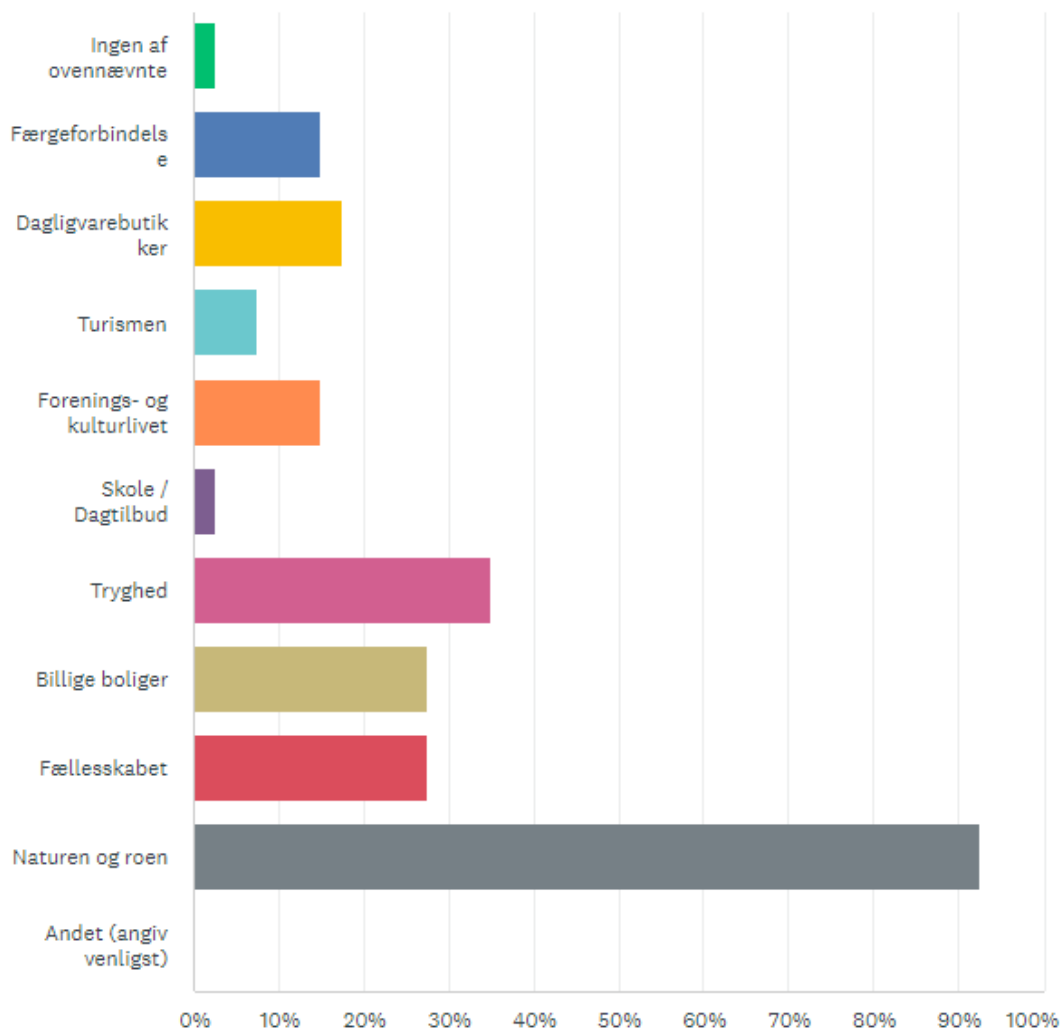
☐	Mulighed for at male malerier og at det fanns job på Fiskeindustrien som jwg kan kombinere med konsulentjob i min gamle bransje.	08-03-2022 17:14	Vis respondentens svar	Tilfø
☐	Bryde hamsterhjulet	08-03-2022 17:12	Vis respondentens svar	Tilfø
☐	Billigere færgepriser	08-03-2022 17:08	Vis respondentens svar	Tilfø
☐	Jeg er gammel læsøbo	08-03-2022 12:58	Vis respondentens svar	Tilfø

Hvis Læsø skal tiltrække flere af de potentielle nye borgere, så skal man markedsføre det at leve med naturen og have naturen lige uden for terrassedøren sammen med det at man i Læsø kommune har mere plads per enkelte borger end i mange andre danske kommuner. Der skal være attraktive jobs / arbejdspladser til rådighed og fællesskabet skal prioriteres.

1. Natur / Højt til loftet
2. Job / arbejde
3. Nærmiljø / fællesskab

Hvilke styrker har Læsø? (max. 2)

Besvaret: 40 Sprunget over: 0

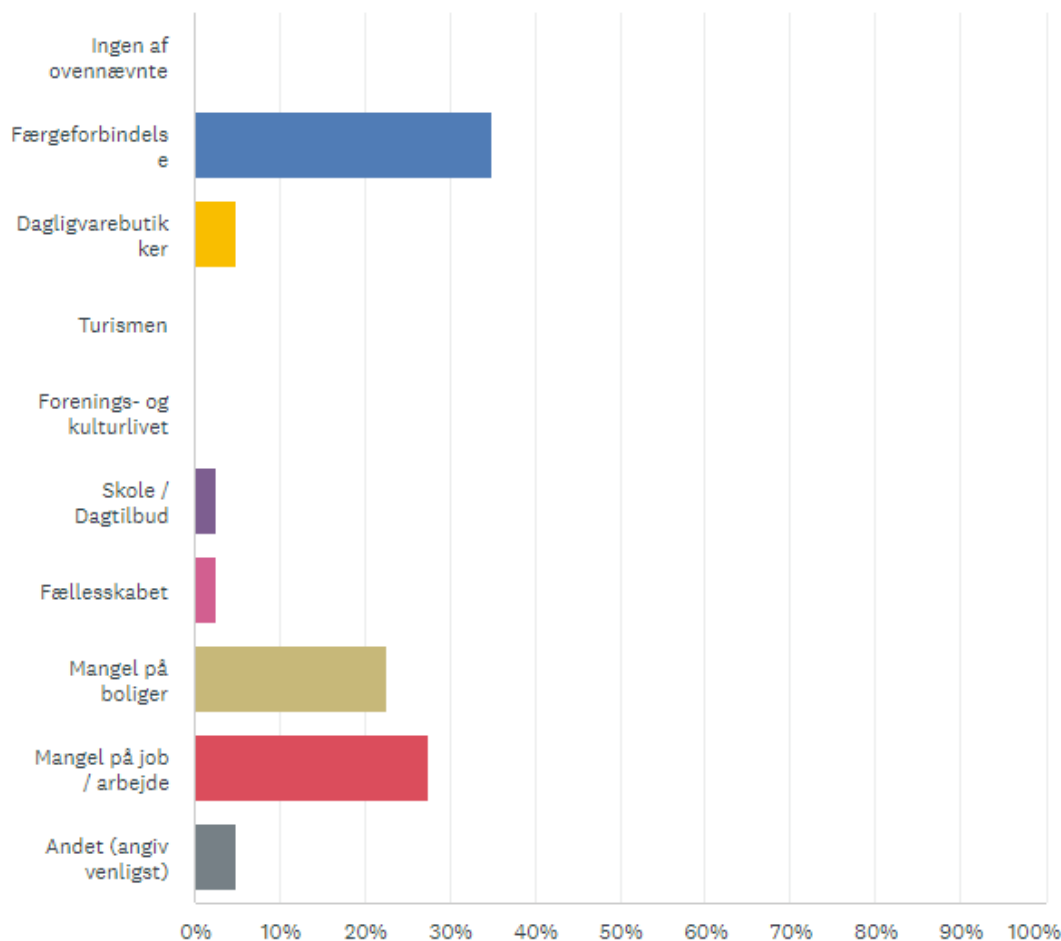

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ingen af ovennævnte	2,50 % 1
▼ Færgeforbindelse	15,00 % 6
▼ Dagligvarebutikker	17,50 % 7
▼ Turismen	7,50 % 3
▼ Forenings- og kulturlivet	15,00 % 6
▼ Skole / Dagtilbud	2,50 % 1
▼ Tryghed	35,00 % 14
▼ Billige boliger	27,50 % 11
▼ Fællesskabet	27,50 % 11
▼ Naturen og roen	92,50 % 37
▼ Andet (angiv venligst)	Besvarelser 0,00 % 0
Respondenter i alt: 40	

Læsøs potentielle nye borgere har fået øjnene op for den natur og den ro vi er så velsignede med her på Læsø, det er for dem Læsøs største styrke. Ligeledes har de lagt mærke til den tryghed Læsø kan give en og dermed sænke en eventuel uroen i kroppen, dette vægter som det næst vigtigste. På tredjepladsen over Læsøs styrker kommer Læsøs billige boliger, altså at du får meget mere for en kvadratmeter end i mange andre kommune. Den er delt med det fællesskab Læsøs borgere har.

Hvilke svagheder har Læsø? (max. 2)

Besvaret: 40 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ingen af ovennævnte	0,00 % 0
▼ Færgeforbindelse	35,00 % 14
▼ Dagligvarebutikker	5,00 % 2
▼ Turismen	0,00 % 0
▼ Forenings- og kulturlivet	0,00 % 0
▼ Skole / Dagtilbud	2,50 % 1
▼ Fællesskabet	2,50 % 1
▼ Mangel på boliger	22,50 % 9
▼ Mangel på job / arbejde	27,50 % 11
▼ Andet (angiv venligst)	Besvarelser 5,00 % 2
I ALT	40

Viser 2 besvarelser

Helt utrolig meget sladder i krogene - mange skulle tænke sig om en ekstra gang så de ikke skræmmer interesserede tilflyttere væk

08-03-2022 17:19

[Vis respondentens svar](#)

[Tilføj tag](#)

Langsom færge, mangel på de rigtige jobs

08-03-2022 17:05

[Vis respondentens svar](#)

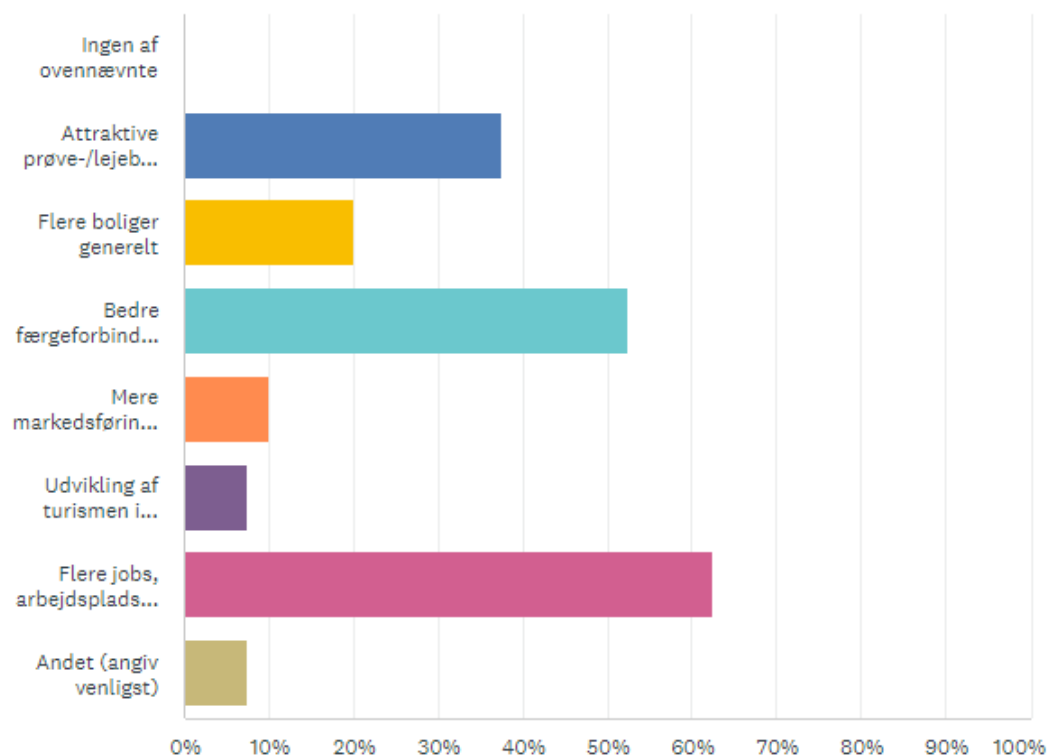
[Tilføj tag](#)

I blandt de Læsøs potentielle nye borgere viser det sig, at man mener færgeforbindelsen er en af Læsøs største svagheder. Ligeledes ses manglen på boliger og manglen på job/arbejde også som en af de store svagheder.

1. Færgeforbindelsen
2. Mangel på boliger & mangel på job / arbejde

Hvad kan Læsø gøre for at tiltrække nye borgere?

Besvaret: 40 Sprunget over: 0

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Ingen af ovennævnte	0,00 % 0
▼ Attraktive prøve-/lejeboliger, så ø-livet kan afprøves for en kortere periode	37,50 % 15
▼ Flere boliger generelt	20,00 % 8
▼ Bedre færgeforbindelser, der bl.a. muliggør pendling	52,50 % 21
▼ Mere markedsføring af ø-livets herlighed, herunder det store fællesskab og den dejlige natur	10,00 % 4
▼ Udvikling af turismen i ydre- og højsæson	7,50 % 3
▼ Flere jobs, arbejdspladser og bedre rammer for virksomheder	62,50 % 25
▼ Andet (angiv venligst)	Besvarelser 7,50 % 3
Respondenter i alt: 40	

Viser 3 besvarelser

En hurtigere færge, så det er nemmere at pendle

08-03-2022 17:12

Gymnasium

08-03-2022 16:05

Bedre lønforhold, Læsø er dyr

08-03-2022 12:42

I besvarelsen på spørgsmålet, hvad vi på Læsø kan gøre for at tiltrække nye borgere har de potentielt nye borgere vægtet flere jobs, arbejdspladser og bedre rammer for virksomheder højest. På andenpladsen kommer færgeforbindelser, der bl.a. muliggør pendling. Tredjepladsen tager attraktive prøve-/lejeboliger, så ø-livet kan afprøves for en kortere periode.

Delkonklusion på potentielle-tilflytterundersøgelsen

Besvarelserne fra potentielle tilflyttere viser, at de primære årsager til at overveje at flytte til Læsø er naturen og roen, jobmuligheder samt fællesskabet. Dette understreger, at Læsøs unikke natur og det sociale miljø er stærke tiltrækningskræfter. Potentielle tilflyttere værdsætter også trygheden og de relativt billige boligpriser, som øen tilbyder.

Imidlertid ses færgeforbindelsen, manglen på boliger og job som de største svagheder. Dette indikerer, at selvom Læsø har mange attraktive kvaliteter, er der strukturelle udfordringer, der skal tackles for at tiltrække nye beboere.

Forslag til forbedringer inkluderer oprettelsen af flere arbejdspladser og bedre rammer for virksomheder, forbedrede færgeforbindelser for at muliggøre pendling samt tilbyde prøve- eller lejeboliger. Ved at fokusere på disse områder kan Læsø forbedre sin attraktivitet og imødekomme potentielle tilflytters behov og forventninger.

Bilag 2

TILFLYTTERBOLIG/FORSØGSBOLIG

Lokalt boligselskab

Boligen ejes af et lokalt boligselskab, der etableres som et anpartsselskab med en anpartskapital på minimum 50.000 kr. Ejerkredsen består typisk af lokale borgere, virksomheder og foreninger med tilknytning til det pågældende område. Ejerkredsen vælger en bestyrelse, hvis primære opgave bliver at finde en egnet bolig, der opfylder visse kriterier - herunder beliggenhed, størrelse og prisniveau.

Finansiering

Køb af bolig samt udgift til renovering og/eller modernisering vil typisk ligge i et prisniveau på maksimalt 700.000 kr. Op til 90 pct. af udgiften til køb og renovering og/eller modernisering af boligen finansieres ved optagelse af et 20-årigt realkreditlån og udstedelse af sælgerpantebrev. Den resterende del af den samlede investering søges primært tilvejebragt ved kommunalt tilskud jf. lov om byfornyelse og udvikling af byer.

Boligselskabets egenkapital skal udgøre mindst 10 pct. af den samlede investering - dog minimum 50.000 kr. Egenkapitalen anvendes til dækning af udgifter til stiftelse af selskab, handels- og låneomkostninger, indkøb af inventar samt driftskapital. Den månedlige husleje forventes at ligge på mellem 5.000 kr. til 5.800 kr. ex. forbrug. Lejen er beregnet ud fra den aktuelle rente¹³.

Implementeringsplan:

1. Borgermøde
 - a. Projektet præsenteres for lokalbefolkningen. Initiativtager til borgermødet er lokal/udviklingsråd, borgerforening eller anden relevant aktør, f.eks. den lokale dagligvareforretning, som ønsker en tilflytterbolig.
2. Nedsæt arbejdsgruppe
 - a. Er der blandt deltagerne på borgermødet stemning for at etablere en tilflytterbolig i lokalsamfundet og opbakning til at stifte et anpartsselskab med det nødvendige kapitalgrundlag, vælges der en arbejdsgruppe på 3 - 5 personer.
3. Kontakt pengeinstitut og kommune
 - a. Arbejdsgruppen anmoder samtidig om en tilkendegivelse fra det lokale pengeinstitut og kommunen, om man kan forvente opbakning til planerne om en tilflytterbolig.
4. Tegning af anparter

¹³ <http://balance-danmark.dk/wp-content/uploads/2018/05/Fors%C3%B8gsprojektTilflytterbolig.pdf>

5. Undersøg ejendomme
6. Udvælg ejendom
7. Gennemgang af ejendom
8. Forhandling af ejendom
9. Tilbud på renovering
10. Puljen: Byfornyelse
11. Økonomisk overblik
12. Stiftende generalforsamling
13. Køb og klargøring af ejendom¹⁴

OBS: Ærø Kommune fik lov af Ankestyrelsen til at bruge et hus til tilflyttere, med den begrundelse, at ejendommen blev et led i et byfornyelsesprojekt. Dog højst i en lejeperiode på 3-4 mdr. og til markedsleje, men må på ingen måde kunne sammenlignes med udlejning af ferieboliger. Det er et område i gråzonen mellem loven og kommunalfuldmagtsreglerne¹⁵.

Bilag 3

Fremme lokale produkter: ø-butikker og onlinebutikker drevet af unge læsøboer

Ø-butikker drevet af unge læsøboer i storbyen

Læsø kan fremme sine lokale produkter ved at etablere ø-butikker i storbyer, drevet af unge læsøboer. Dette initiativ har flere fordele:

Ambassadører for Læsø: Unge læsøboer, der flytter til storbyen for at uddanne sig, kan samtidig fungere som ambassadører for øen ved at arbejde i disse butikker. De vil kunne dele deres førstehåndskendskab til Læsø og fortælle om øens unikke kultur og produkter.

Økonomisk Støtte: Ved at arbejde i ø-butikkerne kan de unge tjene penge til deres studier og leveomkostninger, hvilket giver dem økonomisk støtte, mens de er væk fra hjemmet.

Styrkelse af Lokal Økonomi: Salg af lokale produkter i storbyen kan bidrage til at styrke Læsøs økonomi. Indtægterne fra butikkerne kan sendes tilbage til øen, hvilket kan hjælpe med at finansiere lokale projekter og initiativer.

Øget Synlighed: At have fysiske butikker i storbyen øger synligheden af Læsøs produkter og brand. Det gør det muligt for forbrugere, der måske ikke er bekendt med øen, at opdage og værdsætte dens unikke varer.

¹⁴ <http://balance-danmark.dk/wp-content/uploads/2018/05/Implementeringsplan.-Tilflytterbolig.pdf>

¹⁵ <https://www.dknyt.dk/artikel/ankestyrelsen-kommuner-m-gerne-have-bosaetningshuse>

Salgsside - Onlinebutik

Sideløbende med de fysiske butikker kan Læsø også etablere en onlinebutik. Dette vil yderligere udvide rækkevidden og tilgængeligheden af øens produkter. Fordelene ved en onlinebutik inkluderer:

Global Rækkevidde: En onlinebutik gør det muligt at nå kunder ikke kun i Danmark, men også internationalt. Dette kan åbne nye markeder og øge salget.

24/7 Tilgængelighed: Onlinebutikker er åbne døgnet rundt, hvilket giver kunderne mulighed for at købe produkter, når det passer dem bedst.

Effektiv Lagerstyring: En onlinebutik kan integreres med lagerstyringssystemer, hvilket sikrer, at lagerbeholdningen altid er opdateret. Dette gør det lettere at administrere og undgå udsolgte varer.

Marketingmuligheder: Med en onlinebutik kan Læsø implementere digitale marketingstrategier som søgemaskineoptimering (SEO), sociale mediekampagner og e-mail marketing for at tiltrække og fastholde kunder.

Kundefeedback: Onlinebutikker giver mulighed for at indsamle og analysere kundefeedback, hvilket kan hjælpe med at forbedre produkterne og kundeoplevelsen.

Integration mellem fysiske butikker og onlinebutik

For at maksimere effekten kan Læsø integrere sine fysiske butikker med onlinebutikken:

Click-and-Collect: Kunder kan bestille varer online og hente dem i de fysiske butikker, hvilket kombinerer bekvemmeligheden ved online shopping med den personlige service i butikken.

Cross-Promotion: Fysiske butikker kan promovere onlinebutikken og omvendt. Dette kan gøres gennem flyers, plakater og digitale kampagner.

Events og Workshops: Butikkerne kan arrangere events og workshops, hvor kunderne kan lære mere om Læsø, smage på lokale produkter og deltage i aktiviteter. Disse events kan også promoveres online for at tiltrække et bredere publikum.

Ved at kombinere fysiske ø-butikker i storbyer med en effektiv onlinebutik kan Læsø fremme sine lokale produkter, støtte unge læsøboer og styrke den lokale økonomi, samtidig med at de skaber opmærksomhed om øens unikke kultur og produkter.

At etablere ø-butikker drevet af unge læsøboer i storbyen samt at have en onlinebutik for at fremme lokale produkter er en god idé af flere grunde, især inden for markedsføring og tilflytning.

Hvorfor er det godt?

Økonomisk Støtte til Unge: Unge læsøboer får mulighed for at tjene penge til deres uddannelse og leveomkostninger, mens de er i storbyen. Dette skaber en økonomisk støttebase, som kan hjælpe dem i deres studieår.

Branding og Synlighed: Fysiske butikker i storbyen øger Læsøs synlighed og gør øens produkter tilgængelige for en bredere kundebase. Det skaber et fysisk sted, hvor folk kan opleve og købe produkter direkte, hvilket styrker øens brand.

Støtte til Lokal Økonomi: Indtægterne fra butikkerne kan hjælpe med at finansiere lokale projekter og initiativer på Læsø, hvilket styrker den lokale økonomi og skaber flere muligheder for øens beboere.

Er det god markedsføring?

Målrettet Eksposering: Ved at have butikker i storbyen, hvor der er en høj befolkningstæthed, bliver Læsøs produkter og brand eksponeret til en bred og varieret målgruppe. Det giver mulighed for direkte kontakt med potentielle kunder og tilflyttere.

Autentisk Formidling: Unge læsøboer, der arbejder i butikkerne, kan dele deres personlige historier og erfaringer fra Læsø, hvilket skaber en autentisk og troværdig markedsføringskanal. Personlige fortællinger kan have stor indvirkning på kundernes opfattelse og interesse.

Online Synlighed: En onlinebutik supplerer de fysiske butikker ved at gøre produkterne tilgængelige for kunder uden for storbyen. Digital markedsføring kan øge synligheden yderligere gennem SEO, sociale medier og e-mail marketing.

Kampagner og Events: Fysiske butikker kan arrangere kampagner, smagninger og events, som kan promoveres online, hvilket skaber en integreret markedsføringsstrategi. Disse aktiviteter kan tiltrække både kunder og medier, hvilket øger opmærksomheden omkring Læsø.

Kan det bidrage til tilflytning?

Øget Kendskab til Læsø: Ved at promovere Læsøs produkter og kultur i storbyer, øges kendskabet til øen. Folk, der måske aldrig har overvejet Læsø som et sted at bo, kan blive inspireret til at undersøge mulighederne for at flytte dertil.

Attraktiv Livsstil: Reklamer og fortællinger om Læsø kan fremhæve øens fordele, såsom ro, naturskønne omgivelser og fællesskab. Dette kan appellere til storbyboere, der søger en ændring i livsstil væk fra storbyens stress.

Engagement med Målgruppen: Ved at have unge læsøboer som ambassadører i butikkerne skabes en direkte forbindelse med potentielle tilflyttere. De kan besvare spørgsmål, dele personlige oplevelser og give et ærligt billede af livet på Læsø, hvilket kan gøre beslutningen om at flytte nemmere.

Lokal Forankring: Succesfulde butikker i storbyer kan skabe et positivt omdømme for Læsø, hvilket gør øen mere attraktiv for potentielle tilflyttere, der ser en økonomisk levedygtighed og kulturel dynamik.

Ved at kombinere disse elementer kan Læsø skabe en stærk og sammenhængende markedsføringsstrategi, der både fremmer lokale produkter og tiltrækker nye beboere til øen.

Bilag 4

Bosætningsstrategi for Læsø Kommune (arbejdsdokument, ikke politisk godkendt)

Formålet med bosætningsindsatsen på Læsø er at tiltrække nye borgere til øen gennem branding af Læsø og fælles markedsføring af det læsøske budskab, som er en del af Læsø Kommuneplanstrategi.

Læsø - Et godt sted at være, et godt sted at leve

Det overordnede mål for bosætningsindsatsen er, at tilflytningen til Læsø er større end fraflytningen. Bosætningsindsatsen skal brande Læsø som værende den foretrukne bosætnings-ø i Danmark og kræver, at borgere, virksomheder og kommunen samarbejder om at markedsføre det læsøske budskab. Bosætningsindsatsen skal skabe forudsætninger for, at nye tilflyttere føler sig velkomne på Læsø og hurtigt opnår at blive en del af øsamfundet.

Mål for bosætning:

- Flere borgere er ambassadører for og anbefaler andre at flytte til Læsø Kommune.
- Flere vælger at bosætte sig i Kommunen.
- Færre borgere flytter fra Kommunen.

Målgrupper:

Vi arbejder aktivt på at tiltrække nye borgere, så vi fortsat kan udvikle tilbuddene til kommunens borgere samt sikre vækst og udvikling både i byerne og i vores mindre lokalsamfund. Desuden har vi fokus på at fastholde nuværende borgere.

Børnefamilier:

Flere familier skal have øjnene op for Læsø Kommunes mange kvaliteter og herligheder. Der er mulighed for at udleve boligdrømmen til en fornuftig pris, uanset om boligen ligger midt i byen, nær skoven, ved vandet eller med udsigt over markerne. Naturen er altid uden for døren, og mulighederne for et aktivt friluftsliv er mange. Lokale og stærke fællesskaber og det aktive, mangfoldige foreningsliv byder alle velkommen. Godt dagtilbud, skole, idrætsfaciliteter og indkøbsmuligheder i nærheden er vigtige for børnefamiliernes valg af boligområde.

Forbedringer:

1. **Differentieret markedsføring:** Udvid målretningen af markedsføringsindsatsen til at omfatte digitale platforme og sociale medier mere aktivt. Dette kan tiltrække yngre generationer og folk uden for regionen, der søger efter alternative livsstilsvalg og arbejdsmuligheder.

2. **Bæredygtighedsfokus:** Introducer bæredygtighed som et centralt tema i strategien. Fremhæv øens unikke naturressourcer og implementer initiativer, der understøtter miljøvenlig bosætning og lokalsamfundets økologiske fodaftryk.

Borgere midt i livet:

Forskellige livsfaser stiller krav til forskellige typer af bolig, men muliggør også, at nye typer af bolig- og livsdrømme kan forfølges. Flere aktive borgere midt i livet skal derfor have øjnene op for, at der i Læsø Kommune er mulighed for den gode bolig til en fornuftig pris samtidig med, at drømmen om et mere aktivt fritids- og kulturliv kan leves tæt på vandet. Andre ønsker og drømmer om at komme tættere på børn- og børnebørn – måske i nye former for senior- eller familie-bofællesskaber.

Forbedringer:

3. **Styrk samarbejdet med lokale virksomheder:** Skab partnerskaber med lokale virksomheder for at tilbyde jobmuligheder og understøtte økonomisk vækst. Dette kan tiltrække flere tilflyttere og fastholde eksisterende borgere, der søger arbejde og karrieremuligheder.
4. **Forbedring af infrastruktur:** Sikre, at infrastrukturen som skoler, sundhedsfaciliteter og transportnetværk er moderne og tilpasset befolkningens behov. Dette er afgørende for at tiltrække og fastholde børnefamilier og ældre borgere.

Unge, der vender hjem:

Det er naturligt, at vores unge forlader kommunen for at tage en uddannelse et andet sted i landet. De unge er opvokset i kommunen, kender lokalområdet og har måske stadig en identitet, der er stærkt knyttet til stedet i form af familie og netværk. Den position skal udnyttes, når vores unge en dag for alvor skal slå sig ned og stifte familie. Derfor skal de unges tilknytning til og bevidsthed om hjemkommunen fastholdes.

Forbedringer:

5. **Innovation i boligtilbud:** Udvikl innovative boligløsninger, der imødekommer forskellige behov og økonomiske forhold. Dette kan omfatte støtte til byggeprojekter, der fremmer diversitet i boligmarkedet, fra små husstande til bofællesskaber og seniorboliger.
6. **Styrkelse af lokalsamfundet:** Investér i lokale initiativer og fællesskabsaktiviteter, der fremmer en følelse af tilhørsforhold og samarbejde blandt beboere. Dette kan inkludere støtte til kulturelle begivenheder, frivillighedsarbejde og sportsaktiviteter.

Stolthed og Fællesskab:

Borgerne er de bedste og vigtigste ambassadører, når det handler om at tiltrække nye borgere samt fastholde eksisterende. Attraktive og aktive landsbyer og lokalområder fremmer borgernes stolthed over deres lokalsamfund. Dét højner lysten til at fortælle potentielle tilflyttere, gæster og

turister om mulighederne for at leve et godt, sundt og aktivt liv - hele livet - i vores kommune. Vi har masser af gode initiativer og historier om livet i kommunens lokalområder, som vi deler uden for kommunegrænsen og med hinanden. Det er med til at øge interessen for og gøre os til en attraktiv kommune at flytte til. Vi mener det seriøst, når vi siger "fællesskab". For vi gør tingene sammen i Læsø Kommune. Vi fortæller derfor gerne om den udbredte frivillighedskultur, som vi er stolte af. Det aktive medborgerskab og borgernes engagement skaber unikke lokalsamfund. Uanset hvor vi er på øen, så kendetegnes samfundene ved fællesskaber og sammenhold, som vi inviterer flere ind i. Lokale initiativer understøtter dette - lige fra lokale ambassadører, der byder nye borgere velkommen og hjælper dem med at falde til det nye sted, til velkomstmøder samt mulighederne for at benytte sig af de mange tilbud i foreningerne. Øen bobler af liv, og tilflyttere bliver nemt en del af fællesskabet. Vi vil fortsat sikre og udbygge borgerstoltheden, oplevelsen af fællesskab og sammenhold. Ambassadørskabet starter allerede hos de unge, der måske forlader kommunen for en stund for at tage en uddannelse. En stærk tilknytning til lokalsamfundet forbliver en fast del af deres identitet og en afgørende faktor, når de en dag stifter familie og vælger at bosætte sig.

"Det gode liv"

Læsø Kommune rummer alle muligheder for at leve det gode liv i trygge omgivelser – hele livet, uanset om livet leves i byerne eller på landet. Det gode liv leves og udleves på mange forskellige måder. Læsø Kommune er attraktiv at flytte til for den unge børnefamilie. Der er garanteret pasning i Børnehuset, som rummer vuggestue og børnehave, der er kendt for en masse gode aktiviteter samt inddragelse af naturen. Læsø Skolen er en rettighedsskole og en af de sidste skoler der tilbyder legerskole ophold. Der er gode udearealer og en bred vifte af idræts- og fritidsaktiviteter for hele familien. Alle børn og unge har en plads i fællesskabet. Det giver mulighed for det gode børne- og ungeliv, hvor børn og unge dannes, trives og udvikler sig i relation og samspil med andre.

For aktive borgere midt i livet, lokker den nemme adgang til kultur- og naturoplevelser samt det alsidige handelsliv. Midt i byen, nær skoven med udsigt over markerne eller tæt på vandet og viften af maritime muligheder. Vi er ret glade for vores kystlinje, der rummer alle muligheder for både det aktive og rekreative liv ved vandet. På Læsø er vi stolte af vores udbud, vi har en mindre teaterforening for amatører, mange lokale fødevarerproducenter og hyggelige spisesteder, der gør vores ø til lidt af et madmekka.

Spørger vi vores tilflyttere, så er naturen og områdets smukke beliggenhed en vigtig grund til at flytte til kommunen. I samspil med borgerne, øger vi den lokale biodiversitet. Vi udvikler rekreative, grønne områder og skaber muligheder for gode oplevelser i naturen tæt på borgerne. Sammen med borgerne fortæller vi desuden om de mange oplevelser og muligheder, der er, for et aktivt natur- og friluftsliv. Vi vil nemlig gerne dele vores natur med flere, uanset om man er til lystfiskeri langs kysten, kuperede landskaber ved Højsande eller har lyst til at overnatte i en af de mange shelters fordelt over hele kommunen.

Fælles for det gode liv i Læsø Kommune er, at vi har alle mulighederne – tæt på. Det skal flere have øjnene op for. Derfor har vi fokus på følgende indsats:

- Vi arbejder med vores strategiske udviklingsstrategi for hele kommunen med udgangspunkt i de enkelte områdes kvaliteter og udfordringer.
- Sammen med samarbejdspartnere og investorer, sikrer vi et bredt udvalg af boligtilbud, der efterkommer ønskerne fra tilflyttere og nuværende borgere. Vi har fokus på det brede boligudbud i form af leje- og ejerboliger - lige fra den mindre lejlighed til parcelhuset, den store villa eller muligheden for bo- og seniorfællesskaber.
- Vi er hele tiden på forkant med udbud af byggegrunde til parcelhuse og andre boligformer rundt om i kommunen, så vi kan honorere efterspørgslen.
- Vores dagtilbud og skole er vigtige ambassadører, der aktivt understøtter fortællingen om det gode liv i lokalområdet. Det sker ved at fortælle de gode historier på vores egne platforme, hjemmesider og via medierne.
- Vi yder bogstaveligt talt en håndholdt service overfor mulige tilflyttere – lige fra den første henvendelse til flytningen er en realitet. Vi viser gerne byggegrunde frem og skaber de nødvendige kontakter til daginstitution, skole eller forening.
- Sammen med forenings- og kulturtilbuddene skaber vi rammer, der bidrager til udvikling af aktiviteter i lokalsamfundene. Det giver mulighed for fællesskaber og oplevelser i lokalsamfundet.
- Vores kystnatur og de kuperede landskaber har en særlig værdi, som er attraktiv for nuværende borgere samt med til at tiltrække tilflyttere. Naturen og landskabet danner grundlag og gode muligheder for et aktivt udlev, der både henvender sig til aktivitet og afkobling. Naturen skal være rammen om et godt liv, og alle skal have let adgang til naturoplevelser.

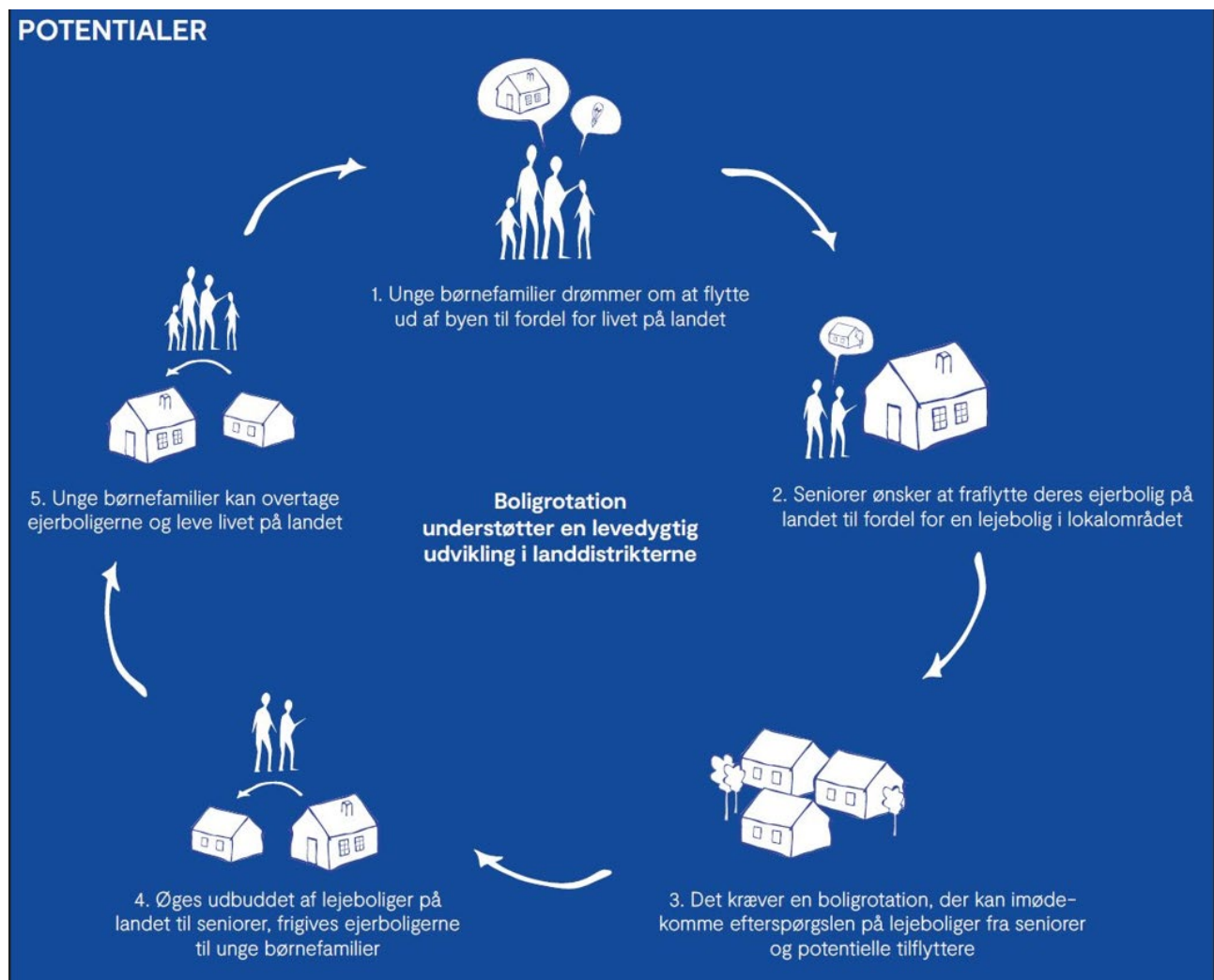
Fra strategi til handling

Bosætningsstrategien understøtter Læsø Kommunes Udviklingsstrategien, ligesom den spiller ind i kommunens øvrige overordnede politikker og strategier. Læsø Kommunes Bosætningsstrategi skal sikre et solidt og tydeligt afsæt for at tiltrække flere borgere samt fastholde de borgere, der allerede bor i vores kommune. Strategien tydeliggør derfor, hvilke overordnede mål, der arbejdes efter i forhold til bosætning. Ligeledes skal Strategien sikre muligheden for at arbejde med et mere langsigtet perspektiv omkring bosætningsindsatserne og markedsføringen af Læsø Kommune som en attraktiv kommune at bo og leve i. Bosætningsstrategiens tre overordnede temaer understøttes af en række indsatser. Disse indsatser udmøntes i en række konkrete handlinger, der beskrives og foldes ud i et særskilt årshjul/budget.

Bilag 5

Boligrotation

Boligrotation understøtter en levedygtig udvikling i landdistrikterne 2023.

1.
Dialogbaseret
og strategisk
udvikling

Udarbejd en udviklingsplan omkring boligrotation i tæt samarbejde med fanøborgerne, lokale aktører og potentielle tilflyttere. Udviklingsplanen skal kortlægge behov, ønsker og interesser for nye lejeboliger.

2.
Kommunal-
strategisk
planlægning

Brug processen med udviklingsplanen til at invitere private developere og boligselskaber til dialog om nye lejeboliger. Processen skal give private developere og boligforeninger mulighed for at komme i dialog med deres kundegrundlag.

3.
Forskellige
bolig- og
boformer

Tænk ud af boksen og afsøg mulighederne for etablering af bo- og byggefællesskaber, hybridboliger og andelsboliger. Nye boliger kan enten igangsætte boligrotationen hos lokale seniorer eller udvikles direkte til en yngre målgruppe.

4.
Boligudvikling
efter tidens
tendenser

Sammentænk de begrænsede muligheder for udstykning af nye byggegrunde og den bæredygtige bolig. Fokus bør være på ombygning af eksisterende bygningsmasse.

5.
Lokal
finansiering og
investering

Afsøg mulighederne for omdannelse af den eksisterende bygningsmasse med lokale investorer.

Bilag 6

Forslag til at styrke tilflytning og fastholdelse af borgere i Læsø Kommune

For at adressere de demografiske udfordringer og styrke tilflytning og fastholdelse af borgere i Læsø kommune, kan kommunen oprette et "17.4 Udvalg for Tilflytning og Fastholdelse af Borgere". Her er en detaljeret beskrivelse af, hvordan dette udvalg kan dannes og fungere:

Formål

Udvalget skal arbejde for at tiltrække nye borgere til Læsø kommune og fastholde de nuværende beboere. Det skal udvikle strategier og initiativer, der understøtter befolkningsvækst og sikrer en bæredygtig demografisk udvikling.

Sammensætning

Udvalget bør bestå af:

- Kommunalbestyrelsesmedlemmer
- Repræsentanter fra relevante kommunale afdelinger (fx socialforvaltningen, kultur- og fritidsforvaltningen, erhvervsudvikling)
- Lokale erhvervsdrivende og iværksættere
- Repræsentanter fra uddannelses- og fritidsinstitutioner
- Borgere, herunder unge, familier og seniorer, for at sikre en bred repræsentation af befolkningssammensætningen

Opgaver og ansvarsområder

1. Analyse og planlægning

Analyse af nuværende befolkningssammensætning og tendenser

Identifikation af faktorer, der påvirker tilflytning og fastholdelse

Udarbejdelse af en handlingsplan med konkrete mål og initiativer

2. Bolig og infrastruktur

Samarbejde med lokale ejendomsmæglere og bygherrer for at sikre tilgængelige og attraktive boliger

Forbedring af infrastruktur og transportmuligheder

3. Erhvervsudvikling

Støtte til lokale virksomheder og tiltrække nye erhvervsaktiviteter

Fremme af iværksætteri og innovation

4. Uddannelse og fritid

Forbedring af uddannelses tilbud og samarbejde med uddannelsesinstitutioner

Udvikling af fritidsaktiviteter og kulturtilbud, der appellerer til alle aldersgrupper

5. Markedsføring og kommunikation

Udvikling af en markedsføringskampagne, der promoverer Læsø som et attraktivt sted at bo

Effektiv kommunikation med potentielle tilflyttere via sociale medier, hjemmesider og andre kanaler

Mødefrekvens og rapportering

- Udvalget mødes månedligt for at følge op på fremdriften og justere handlingsplanen efter behov.
- Kvartalsvise rapporter til kommunalbestyrelsen om status og resultater af igangsatte initiativer.

Budget og ressourcer

- Tildeling af et årligt budget til gennemførelse af udvalgets projekter og initiativer
- Mulighed for at søge eksterne midler og samarbejde med private og offentlige aktører

Evaluering

- Årlig evaluering af udvalgets arbejde og mål
- Justering af strategier og handlingsplaner baseret på evalueringen og nye demografiske data

Demografiske udgangspunkter

Læsø Kommune har en høj gennemsnitsalder, den højeste blandt alle kommuner i Danmark. De seneste befolkningsdata viser, at Læsø Kommune har en stabil, men aldrende befolkning. Dette ses blandt andet ved, at aldersgrupperne 70-79 år og 80-89 år udgør en betydelig del af befolkningen. Samtidig er der en bekymrende udvikling blandt de borgere, der befinder sig i den arbejdsdygtige alder (16-66 år).

Specifikt:

- Antallet af borgere i aldersgruppen 20-29 år er stabilt, men lavt, hvilket kan påvirke fremtidig arbejdsstyrke og dynamik.
- Der er en nedadgående tendens i antallet af borgere i aldersgruppen 40-49 år, hvilket kan påvirke erhvervslivet og skatteindtægter.
- Aldersgruppen 50-59 år er relativt stabil, men der er behov for at sikre, at disse borgere bliver fastholdt og motiveret til at blive boende på Læsø.
- Gruppen 30-39 år viser en svag positiv tendens, hvilket kan være et potentiale for yderligere tiltrækning af børnefamilier.

Der er derfor et behov for at fokusere på tiltrækning af yngre aldersgrupper og familier for at sikre en bæredygtig befolkningsudvikling. Initiativer bør derfor også rettes mod forbedring af vilkår for børnefamilier og unge.

Ved at etablere et Udvalg for Tilflytning og Fastholdelse af Borgere kan Læsø Kommune aktivt arbejde på at vende de demografiske udfordringer og sikre en positiv udvikling i fremtiden.

Bilag 7

Et borgermøde

Et borgermøde kan være en effektiv måde at engagere lokalsamfundet på og sikre, at borgerne føler sig hørt og involveret i processen. Her er en beskrivelse af, hvordan Læsø Kommune kan planlægge og afholde et borgermøde om etableringen af Udvalget for Tilflytning og Fastholdelse af Borgere:

Planlægning af borgermødet

Formål

- Informere borgerne om etableringen af Udvalget for Tilflytning og Fastholdelse af Borgere.
- Indsamle idéer og input fra borgerne om, hvordan man bedst kan tiltrække og fastholde borgere i kommunen.
- Skabe ejerskab og engagement blandt borgerne i forhold til de udfordringer, kommunen står overfor.

Målgruppe

- Alle borgere i Læsø Kommune, herunder unge, familier, ældre, lokale erhvervsdrivende og andre interesserede parter.

Indhold og program

1. Velkomst og Introduktion
 - Kort præsentation af formålet med mødet og den demografiske situation i Læsø Kommune.
 - Introduktion til Udvalget for Tilflytning og Fastholdelse af Borgere og dets planlagte arbejde.
2. Oplæg fra Udvalgets Repræsentanter
 - Præsentation af de udfordringer og muligheder, der er identificeret.
 - Gennemgang af forslag til initiativer og projekter, der skal igangsættes.
3. Workshops og Gruppearbejde
 - Deltagerne opdeles i mindre grupper for at diskutere specifikke emner såsom bolig og infrastruktur, erhvervsudvikling, uddannelse og fritid, samt markedsføring og kommunikation.
 - Hver gruppe fremlægger deres ideer og forslag til resten af forsamlingen.
4. Opsamling og Afrunding
 - Sammenfatning af de vigtigste punkter og idéer fra gruppearbejdet.
 - Information om, hvordan borgernes input vil blive brugt i det videre arbejde.
 - Mulighed for spørgsmål og åben dialog.

Praktiske detaljer

Tid og Sted: Vælg en central og let tilgængelig lokation, der kan rumme et større antal deltagere. Overvej at afholde mødet uden for normal arbejdstid for at sikre størst mulig deltagelse.

Kommunikation og Invitationer: Annoncer mødet på kommunens hjemmeside, sociale medier, lokalaviser og via direkte invitationer til relevante interessenter.

Facilitering: Sørg for, at mødet faciliteres af en erfaren mødeleder, der kan styre diskussionerne og sikre, at alle får mulighed for at komme til orde.

Efter borgermødet

1. Opsamling og Analyse
 - Saml og analyser alle input og forslag fra borgermødet.
 - Udarbejd en rapport, der sammenfatter de vigtigste punkter og anbefalinger.
2. Tilbage melding til Borgerne
 - Informér borgerne om, hvordan deres input vil blive anvendt i udvalgets arbejde.
 - Del rapporten fra borgermødet på kommunens hjemmeside og andre relevante platforme.
3. Opfølgende Møder og Dialog
 - Planlæg opfølgende møder eller workshops for at holde borgerne engageret og opdateret om fremdriften.
 - Fortsæt med at inddrage borgerne i processen og justere initiativerne baseret på deres feedback og behov.

Fordele ved borgermødet

- **Styrket fællesskab:** Et borgermøde kan styrke fællesskabet og skabe en følelse af sammenhold og fælles mål blandt borgerne.
- **Involvering og ejerskab:** Når borgerne bliver involveret i beslutningsprocessen, føler de større ejerskab og ansvar for de løsninger, der implementeres.
- **Bedre beslutninger:** Borgerne kan bidrage med værdifuld indsigt og ideer, der kan føre til bedre og mere bæredygtige beslutninger.

Ved at afholde et borgermøde kan Læsø Kommune sikre, at etableringen af Udvalget for Tilflytning og Fastholdelse af Borgere bliver en inkluderende og demokratisk proces, hvor alle stemmer bliver hørt.

Bilag 8

Brandingstrategi for Læsø Kommune

1. Solidt analytisk grundlag

Analyse af styrker: Læsø Kommune har identificeret sine unikke styrker som sikkerhed, højt kommunalt serviceniveau, tilgængelighed af fibernet, generøs plads og enestående natur.

Målgruppeanalyse: Primære målgrupper inkluderer familier med børn i institutionsalderen og arbejdsdygtige voksne, der værdsætter livskvalitet og balancen mellem arbejde og privatliv.

Markedsundersøgelse: Yderligere analyse af omkostninger, efterspørgsel og konkurrenceforhold viser potentiale og udfordringer ved tilflytning til Læsø.

2. Prioritering af styrker og målgrupper

Match styrker med målgrupper: Priorité styrker såsom sikkerhed, kommunale serviceydelser og naturskønhed, som appellerer til målgruppernes behov.

Realistiske mål: Vælg målgrupper, der har potentiale til at øge tilflytningen, trods udfordringer som højere omkostninger og transportudgifter.

3. Valg af strategi, koncept og budskaber

Brandingstrategi: Positioner Læsø som det ideelle sted for familier og arbejdsdygtige voksne, der søger en sikker og naturskøn livsstil med moderne faciliteter som fibernet.

Flere muligheder for hjemmearbejdspladser kunne være en fremtidig løsning for at tiltrække beboere og virksomheder til Læsø. Denne arbejdsform er mere fleksibel og lettere at etablere, hvilket kan tiltrække flere tilflyttere og udvide den lokale arbejdsstyrke. Unge familier med stærke ressourcer anses også som ideelle kandidater til at flytte til øen. Disse tilflyttere vil kunne støtte den ældre arbejdsstyrke og bidrage til at løse socioøkonomiske udfordringer samt reducere presset på øens kommunale arbejdsstyrke.

Kreativt koncept: Skab en varm og imødekommende identitet, der afspejler øens samfundsmæssige værdier og naturarv.

Kommunikationskanaler: Udnyt online platforme som Læsø Kommunes hjemmeside, Visit Læsø's hjemmeside, sociale medier som Facebook, Instagram og LinkedIn til at nå målgrupperne. Brug også traditionelle printmedier som brochurer, visitkort og radioreklame.

4. Opbakning og engagement

Interessentinddragelse: Involver lokale interessenter som foreningsmedlemmer, fagforeninger, uddannelsesinstitutioner og ejendomsmæglere som ambassadører for Læsø.

Forankring: Opbyg støtte og ejerskab blandt interessenter gennem samarbejde og dialog.

5. Mål og succeskriterier

Konkrete mål: Øg trafikken til Læsøs online platforme, mål øget tilflytning og forbedret omdømme over en 3-4 års periode.

Effekt mål: Evaluer løbende indsatsens effektivitet gennem målrettede indikatorer som antal tilflyttere og positiv medieomtale.

6. Der skal eksekveres, måles og justeres

Langsigtet planlægning: Implementér strategien med et langsigtet perspektiv, justér løbende baseret på feedback og analyser.

Kontinuerlig evaluering: Tilpas strategien for at sikre at den forbliver relevant og effektiv.

Ved at følge denne strategi vil Læsø Kommune kunne styrke sit omdømme som et ideelt sted for familier og arbejdsdygtige voksne, der søger en sikker, naturskøn og moderne livsstil.